

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Karo stovis likosi panaikintas ir Peterburge, kur jis ilgusius mėnesius laikėsi. Matyt randas jaučiasi gana tvirtu, jeigu tiek tiek paliečia per daug įtemptas vadžias. Teisybė tarp sustiprintos apsaugos ir karo stovio mažas skirtumas. Juk ir prie sustiprintos apsaugos gali kurti randui nepatinkancias ypatas, gali areštuoti ir bausti be teismo visus neįsitikimus.

Caras sugrįžo jau iš Anglijos; sugrįžo tuom pačiu keliu, kuriuo ir Anglijon keliavo, taigi per Kielo kanalą ir Vokietijos valdžios teipjau jį saugojo kaip su puovusį kiausini, kaip ir važiuojant Anglijon. Kanalo krantai buvo kariumenės užimti ir laike caro kelionės plaukti kanalu ne leido pašalinii laivų.

Anglijos ir Prancūzijos remiantį randą laikraščiai išreiškia užganedimą iš caro atsilankymo ir užtikrina, jog likosi prašalinta dauguma buvusių tarp didžiųjų Europos viešpatysčių nesupratimų. Ypač buvusi tarp Balkanų pussalio reikaluose, kur istikro dangus pradėjo raudinti ir galima buvo laukti karo, Turkijos su Greqija.

Visos Europos viešpatystės buvusi neleidži karpį užsidegti. Tas gal ir teisybė, nes ypač dabar Maskolijai ne būtų paranku, jeigu Turkija susipeštų su Greqija, nes Maskolija dabar per silpną, ji negalėtų pasinaudoti iš karo kur nors Europoje, o jai ne galint pasinaudoti, nauda patektų kitiems. Kur nėra naudos, ten karo nieks negėdžia. Kitiems teipgi karas nebūtų naudingas, todėl ir giedama šiandien Europoj santeikos gaidą, tik nežinia, kaip ilgai ta gaida laikysis. Atsiranda jau Europoj svajotojai žmaniti karus prašalinti visai, sutverti viešpatysčių ryšį, kuris niekam neduotų susipešti. Bet kad prie tokio ryšio turėtų prigulėti visos didėsės ir galingiausios svieto viešpatystės, kurios viena kitai pavydi, turinčios daug priešingų reikalų, tai ir ryšis ilgai negalėtų užsilaikyti. Vartojant prievartą, greičiausiai susipeštų pats susirėšęs iris ekzekutoriai. Apie panaikinimą karų šiandien tik svajoti galima, bet praktiškai tas nesiduos įvykti. Jeigu ir pasisektų sutverti galingų viešpatysčių ryšį, kuris už ryšio stovintiesiems ne leistų karo pradėti, tai ryšis toks negalėtų ilgai laikytis, jis turėtų iširti. Ant galo karai gali užgimti ir pačių susirėšusių viešpatysčių viduriuose, gali pats, randų per daug skriaudžiamai ukėsi sukilti. Ką gi tasyk kiti ryšio sanariai darų? Įsikisimo pašalinii ir namines riaušes nieks negėdžia. Taigi užsilynimams karus naikinti pagimdytų karus tarp pačių jų naikintojų.

Cholera Peterburge pradeda mažintis: pirmiau skaitlius naujų apsirgimų budavo po 200 kas dieną, dabar sumažėjo iki dešimties to skaitlinės dalies. Yra todėl tvirta, kad cholera Peterburge neįtūžio pati išnyks. Paprastai epidemijas palaiko vargas; šmet gi bent iš rando surinktų žinių ne matyt, kad kokiam nors Maskolijos apskritį užderėjimas būtų tei mekas, kad reiktų bado laukti: veik visur užderėjimas užganedinanis. Taigi bent galima gal šmet Maskolijos žmonių ne baus, skriaus juos, kaip visada, labiausiai netikusio caro valdžia ir jo tarnų saualia.

Vis labiau aiškėn įsėina, kad įsiveržusi Persijon caro kariumenė geruoju ne mano iš ten grįžti su tučiomis rankomis. Maskolijai tiesio tik išsikabėjimo, o iš kaimyniško krašto ne mano išsinešinti. Randui tarnaujanti laikraščiai vėl pradėjo svietan leisti pasakalus apie naujas riaušes ir kraujo praliejimus Persijoje. Dabar Peterburgo rando pusę laikraščiuose laikraščiuose pagarsinta žinia, buv vienas kalniečių vadovas, Ali Chan, išpėš 12 armeniškių kaimų, išsėrė daug žmonių. Čia aiškiai matyt, kad Maskolijos randas jėsi-

ko vien išteisinimo pasilaikymui sau Persijai prigulincios Armenijos dalies. Jeigu tikrai išteisinancios progos ir ne būtų, tai Maskolijos randas papratęs pats tokias progas sutverti, o ypač Persijoje tas šesunku. Ten yra daugybė tautiškų giminių vadovų beveik nepri gulmingų nuo šacho, kurie už mas koliškus rublius gali riaušes rengti, gali škerdynes sukelti. Tokių už pinigų patarnaujančių maskoliams Persijoje netrūks. O caro randas garsys, kad jis tik išnaikinimui tų skerdynių pasilaiko sau Persijos žemės smotą, už ką civilizotos tautos turėtų būti dėkingoms buti. Tokias neva civilizacijos labai komedijas maskoliskasis randas darė ne kartą. Teip elgėsi jis Lietuvoj ir Lenkijoje prieš Lenkijos padalinimą ir tarp Lenkijos ir Lietuvos ponų už pinigų patarnaujančių maskoliams padėtojų netrūko. Teip elgėsi Turkijoje, Turkestane ir kituose kraštuose, kol Maskolija jas po caro sparnu ne pastumė. Teip darė ir Chinuose, tik čia nagus gerai nudėgino. Taigi kelti riaušes, rengti skerdynes svetimuose kraštuose išteisinimui grobimo Maskolijai ne pirmiena. Kas sekėsi kitur, to paties dabar griebsi Persijoje.

BALKANŲ PUSSALIS.

Pasitraukus priežiūroms tvarką ant salos Kretos viešpatystėms, taigi ištraukus iš čia maskoliskais, prancūziškais ir italiskais kareiviams, salos gyvenotojai užsimanė iš to pasinaudoti ir visiškai nuo Turkijos pasilausuoti, savo tėviskė priskirti prie Greqijos. Mat sala ta apgyventa greekoniu, ten yra tik mažas labai nušimtis mohometonų. Žinoma, Greqija rėmė gyventojus, nes tikėjosi be karo gauti tą turinčią su viršum 300000 gyventojų salą. Tas vienok ne patiko Turkijai. Pačmė valdžiai ir susidurinę jauniejie tur kai atsilėpė gana aštriai į Greqijos randą reikalaudami ne tik liaudies agitavus, bet užtikrinimo, kad nerems kretiečių, ne pritaris ju norams, ne bandys Kretą prie Greqijos priskirti. Dar prieš išsilynimą tokio reikalavimo Turkija pradėjo rengti laivus, traukti kareivius į uostas. Karas tarp Turkijos ir Greqijos kybojo jau ant plauko. Susitaikymą sunkino ir kretiečiai, kurie tvirtovėse išpėkė Greqijos vėliavą, kaip ženklą, kad pasiduodu Greqijos valdžiai. Turkija pareikalavo nuėmimo greekos vėliavos. Į tarpą įsikiso Europos viešpatystės, kalbino abidvi pusi netešti per daug nesutikimų.

Savo atsakymė Greqija užtikrino, kad nori su Turkija santeikoj gyventi, bet užtikrinimo, kad nesisiki į Kretos reikalus, kad nerems kretiečių noro prisiskirti prie Greqijos ne davė. Nežinia dabar ar Turkija tokiu atsakymu pasigaudė, ar tės nesutikimus toliau, kurie labai greitai gali pereiti į karą. Kad Turkija ne visai silpną, Greqija žino, nes neperseniai ji pralose karą ir nužudė Epyro apskritį, kokį gavo po kariu Maskolijos su Turkija 1877 m. Turkija norėjo dar daugiau nuo Greqijos žemės paimti, bet didėsės Europos viešpatystės ne leido.

SVEDIJA.

Švedijoje užgimė visuotinas darbininkų streikas. Krašto sostapilyj Stokholme pritrūko žmonėms maisto. Sustoję gelzkeliai ir karai ant gatvių ilgai ne bėgiojo. Pristatyma pieno į miestą, paėmė randas. Į telegrafų ir telefonų biurus pasaukė kariumenę, kareiviai užėmė sustreikavusių tarnų vietas. Streikieriai vargsta teipjau kaip ir kiti negaudami nusipirkti valgio, daugelis jų minta iš žvejones. Švedijos streikuojanti darbininkai randa pritarimą tarp darbininkų ir kituose kraštuose. Anglijos ir Prancūzijos darbininkų organizacijos užėjo ant savo sanarių specialiskus mokescius su- teipmū švedijos streikuojančių darbininkų. Iškliavo streikierių delegatai ir Amerikon rinkti au-

Karalius bandė taikyti darbininkus su darbdaviais, bet tas nepasisekė, karaliaus besistengimai neisėdavė tokių vaisių, kokių jis tikėjosi.

Žemės savininkai atsisaukė ir randą melzdamai pagelbos, nes sustreikavus darbininkams, gali jų laukų vaisiai pražuti visai, o tasyk Švediją pasiektų badas, valgio produktai neįspasakytai pabrangtų. Randas siulo apgynimą visems norintiems jausv nuo laukų nuvalyti.

Stokholme gatviniai karai pradėjo bėgioti, nes vietoj sustreikavusių tarnų surado tulą streiklauzių skaitlių. Sustreikavo spautuvii darbininkai sostapilyj, bet provincijos miestuose yra nenorinčių prie streiko prisidėti. Laikraščių išnešiotojai atsisakė nešioti nesocialistiskos pakraipos laikraščius. Aplinkinėse Stokholmo suareštavo tulą streikierių skaitlių, kadangi jie buvo iškelia- vę į laukus kalbinti valancius jausv darbininkus mesti darbą.

Gelzkeilių tarnai dar ne visi streikuoja, bet manoma, kad prie streiko pristos neuzilgio visi.

Randas vienok į kapitalistai tikisi, kad darbininkai ilgai neisilaikys, nes jų organizacijoms truksta pinigų palaikymui streiko ilgiau kaip dvi savaitai. Ar savo išro kavimuose ne apsiriks, tai parodyt ateitis. Randas, matyt, ne spaus remia ant pašelpos, kokią Švedijos darbininkai gali iš svetur apturėti. Darbdaviai, kaip iki šiol, nenori nusilenkti.

ISPANIJA.

Išpajnuojusi į karą Šiaurinėj Afrikoj Ispanija niekaip negali išklampoti, o karas nesiseka. Aplinkinėse Mellilės vėl buvo smarkūs mušiai, kurie traukėsi net keturias dienas. Ispanijonai nužudė 500 užmuštų ir 1200 pašantų kareivii. Ispaniškioj patrolė iš 35 oficerių ir 150 kareivių pateko į maurų rankas. 6 d. rugpiučio maurai užpuolė netoli Mellilės ant maistą gabenančios ispaniškos kariumenės dalies. Susirėmė daug ispaniškų kareivių likosi pašauti. Ispaniškasis vadovas pareikalavo umo pastiprinimo, nes nuolatiniuose kruvinuose mušiuose jo kariumenė tirpė tirpsta, jis negali ilgai laikytis su tais kareiviais, kokius turi. Maurai perkirto dalį dudų vedančių vandenį į Mellilę. Mieste truksta jau vandens ir delto lygiai tarp kareivių, kaip ir tarp gyventojų pradėjo platin tiesi visokios ligos, nes žmonės turi vartoti pagėdusį vandenį.

Revolucija Katalonijoje, teisybė, šiom kartū likosi suvaldyta, bet greitai gali kilti kita dar smarkesnė, jeigu randas panorėtų per skaudžiai bausiti sėdintius kalėjime revoliucionierius. Teisybė, randas paleido dalį sumity, bet didėsės dalį nori atiduoti nu- bausti kariškam teismui. Jeigu teismas juos mirtim pasmerktų, arba kitaip per skaudžiai nubautų, tasyk kils tikras naminis ka- sius. Esą vis tiek, ar tai būtų pri- ras Ispanijoje, kurį ne lengva bus raudui suvaldyti. Ir dabar iš pra- džių revoliucija sekėsi gana gerai, kol visi monarchijos priešai ėjo iš vien. Bet paskui republikonai pasitraukė, nes su socialistų va- dovais negalėjo susitaikyti. Sus- kilus vienybei, randui buvo jau kur kas lengviau vienus socialis- tus suvaldyti.

Kadangi Ispanijoje už 300 dol- galima išsipirkti nuo tarnavime kariumenė, iš ko turtingieje nau- dojosi net per daug ir tas gimdė nepasigandinimą neturtingų, tai dabar išsipirkiniai nuo tarnavime kariumenėj panaikinti, tarnauti tu- rės visi ukėsi ir turtuolių vai- dikas atsisė statyti savo kailį prie- naurų kulkas.

IS LIETUVOS.

IS VILNIAUS.

Liepos 3 d. karo teismas nu- teisė pakarti Steponą Nikolajų 22 metų ir Praną Abravių 20 metų už užpuolimą ant Garliavos (Suval- kų gub.) apkeikoriaus K. Aglins- kio ir už išpėšimą 335 rub.

Vilniuj namų savininkų dabar- esą: lenkų — 2428, žydų — 1412, pravoslavų — 527, sentikių — 64, lietuvių — 22, kitų tikėjų (rusų kilties) — 42, kitų tautų — 79. Lietuvių išėina tik pusė nuo- simcio (¼%).

Vilniaus gubernatorius leides- to valdybai užtraukti 12 mi- lijų rub. paskolą.

S. Ratneris, medicinos daktaras, žadās įsteigti Vilniuje dantistų mokyklą, tokią pat kaip ir kituose miestuose kad yra.

Vieši Vilniuje atvažiavęs iš Amerikos pirmą kartą Lietuvon Dr. Jono Šliupo sunus p. Keistutis Šliupas.

Vilniaus general-gubernatorija, kaip skelbia laikraščiai, įvedus mu- sų krašte žemiečių įstaigas, tikrai nebebusianti atnaujinta.

Daržininkavimo paroda busianti atidaryta Vilniuje rugpiučio 15 dieną ir tės visą mėnesį. Daly- vauti parodoje tegalėsia vieni vietiniai daržininkai, vaisių, gėlių ir sėklų pirkiai. Daiktus parodon priimsiu nuo rugpiučio 10 lig 15 dienos.

Nuskeno Neryje Zavadsio spaustuose raidžių statytas Bron. Flekavičius. Jis vazinėjo mažame laivelyje. Praeidamas pro ša- lį garlaisvis sukėlė bangas ir ap- vertė laivelį. Flekavičius iškrito į vandenį ir pakliuvo po sielių.

Vilniaus kelių ir susisėimo ap- skriečio valdyba pradėsianti tyri- nėti upes, kame jas reiktų pa- gilinti, kame praplauti. Pradėta esą tyrinėti Dubisą. Mūsų pirkiai ir dvarininkai džiaugiasi, kad leng- viau ir greičiau galėsia išstumti už- sieniuosna dar užsilikusius Lietu- voje miškus.

Vilniaus ukio draugija atidaranti ukio mokyklėlę kunigaikščio Druckio-Linbeckio dvare Voronice Vilniaus apskr. Egzaminai prasi- dėsia rugpiučio 15 dieną. Į mo- kyklą busia priimami vaikai bai- buvusieji dviklasė mokyklą prade- dant nuo 15 metų amžiaus. Moks- las tėsis trejus metus. Mokyklo- je busia ukio ir pienininkavimo skyriai. Mokyklos globėjų busias grapas Mohl, o vedėjų — Tok- mačovas.

Vilniaus mokslo apygardos glo- bėjas pranešęs privatinii mokyklų įsteigėjams ir vedėjams, kad jie neturj teisės vadintis direktoriais, inspektoriais ir kitokiais valdiškų mokyklų vedėjų vardais; neturj teisės turėti valstybės antspaudą; negalj prileisti prie galutiniių egzaminų žmonių neturinčių tam tikrų raštų. Be to dar privatinės mokyklos, išduodamos baigusiems tas mokyklas pailidijimus, turin- čios pailidijimuose pažymėti, kad jie neduoda gavusiems jokių tie- tų. Esą vis tiek, ar tai būtų pri- ratinė mokyklos su valdiškais mokykloms, ar be jų. Koks gi tu- tart skirtas tarp privatinii moky- klų su valdiškais teisėmis ir mokyklų be jokių teisų? Reiktų at išaiskinti.

IS GIEDRAICIŲ.

Vilniaus gub.

Miestelis nedidelis, ant ežero- ranto pasitiesęs. Vilniaus keliu- vaziuojant, išrodo puikiai. Įva- iavęs, tuoj pasergėti vienus len- ditskus parašus ant sankrovų. Ne- augi čia tiek lenkų butų? Tei- sybė, čia jų nemaža esama, tik ne- ikrų lenkų, bet mūsų šlektų ir- dity ištvirkėlių lietuvii, kurie ba- jorėlius seka. Lenkiška kalba la- bai prasiplatinusi; kiti ir nemo- kėdami stengiasi kalbėti lenki- šiai. Lietuvių nutautimas čia vi- sų paprastas dalykas, niekam akių nei ausų nebegadina.

Daugybė tokių, kurių seneliai ir tėvai nieko nemokėjo lenkiškai, o jų vaikai šiandien nebenori kal- bėti lietuviškai, netik nekalba, bet, kaip įmanydami, kovoja su savo kalba ir ją griauia. Pradė- kio ir už išpėšimą 335 rub.

tie naujalenkiai bėga laukan. Lie- tuvių laikraščių visai nėra. Daug dar reiks pasidarbuoti, kol giedrai- čiai susipras ir pradės mylėti tą savo "pagonišką", kaip lenkai sa- ko, kalbą. Reiktų drąsų darbi- ninkų, o jų nėra; kurie yra, pa- pratę nusileisti ir tylėti. Laikas jau būtų sukrusti.

IS DARSUNISKIO.

Trakų apskr.

Miestelis nemažas, savo išvaiz- da gana puikus. Stovi ant Ne- uno kranto. Vaizba visa žydų- rankose. Vietinėje mokykloje mo- kytojas rusas, nė žodžio lietuvi- škai nemokantis. Girtuokliavimas nemažas, Gyventojų, išskyrus žy- dus, su viršum 200; visi lietuviai. Laikraščių pareina: "Saltinio", "Vienybės" ir "Lietuvos Ukinin- ko" po vieną egzempliorių. Iš to matyt, kad čia žmonės gana tam- sūs. Ir tiesa. Dabar reikia tikė- ties, kad dalykai Darsuniskyje virs į kitą pusę. Mat, senesniai atva- žiovo šviežias klebonas, kun. P. Burbulis, uolus dvasiškas tėvas ir karštas lietuvis. Pirmutinis jo dar- bas — tai steigimas "Blaivybės" skyriaus. Jau yra prisirašiusių į 80 asmenų ir neuzilgio skyrius bus atidengtas. Dieve jam pa- dėk plėsti Darsuniskio dirvonus.

IS PAPAICIŲ.

Trakų apskr., Zaslų valsė.

Kada-tai čia buvęs domininko- nų klostioras, kuris per lenkmetį liko uždarytas, o už keleto metų bažnyčia parduota žydams, o ru- mai sugriauti. Klostioriaus griu- vėsiai ir šiandien teberiogs. Da- bar čia steigama parapija ir ren- ginama statydinti bažnyčia. Leidi- ma išgavo p. Dovidavičius. Nors parapija beveik visa lietuviška, bet p. Dovidavičius tarpininkaujant, aukoms rinkti ir darbi vesti pas- kirtas kun. I. Vaidoga, Kazokiš- kio klebonas.

IS PUSALOTO.

Panevėžio ap.

Sis miestelis negarsus, bet pa- stebėjimo vertas. Čia yra kelios draugijos, kaip tai: vartotojų, bla- vininkų, labdarių. Bažnytinis cho- ros, lenkiškai nesuprantančios, pa- lasrės klebono tą patį pasakyti lie- tuviškai. Tada klebonas rusčiai sūskuko: "Eikit kaulių ganyti! Aš tokių nežiriu.... Tegul jums sako lietuviškai Zaslų kunigai". Mat, miestelio visokiems valka- tams galima lenkų kalbos reika- lauti ir kunigus lietuvius bauriau- siais žodžiais kolioti, o lietuviams — ne. Keista.

IS OVECKIŲ.

Vilniaus gub.

Liepos 2 d. Galiakas sunus už- mušė savo tėvą. Tą dieną sunus nuvedė mugėn karvę ir pardavė- jos. Tėvas buvo priešingas kar- vės pardavinimui ir nenorėjo leisti sunui tai padaryti. Sunus supyk- vatinės mokyklos su valdiškais mokykloms, ar be jų. Koks gi tu- tart skirtas tarp privatinii moky- klų su valdiškais teisėmis ir mokyklų be jokių teisų? Reiktų at išaiskinti.

IS KAUNO.

Neseniai man teko būti Kaune. Atlikęs reikalus, užsimaniau at- silankyti p. Tado Daugirdo lietu- viškai-tautiškame muzejuje. Ji- sai randasi prie Viešojo pliaucias- prieš parapijos (šale seminarijos) bažnyčią baltame name ant antro gyvenimo (auglio). Buvau ne- vienas — su draugais. Įeinam- minėtajam naman. Neuzilgio pasi- rodo prieš mūsų simpatijingas se- nelis p. T. Daugirdas, sveikina- mus ir maloniai linki mums apsi- pažinti su jo rengiamu muzejum.

IS DATNAVOS.

Kauno gub.

Prieš patį Sv. Petrą Tytavinuo- se padaryta bauri vagystė. Ze- maičiai mėgsta statyti kryžius. Ant Tytavenų kapų buvo daug- tokių kryžių. Per vieną naktį va- gis nuplėšė apie 90 kryžiumių. Kaikuros jų auktintos atsiėjo li- bažnyčią baltame name ant antro gyvenimo (auglio). Buvau ne- vienas — su draugais. Įeinam- minėtajam naman. Neuzilgio pasi- rodo prieš mūsų simpatijingas se- nelis p. T. Daugirdas, sveikina- mus ir maloniai linki mums apsi- pažinti su jo rengiamu muzejum.

IS KEDAINIŲ.

Kauno gub.

Čia yra dvi katalikų bažnyčios, bet vos vienoje kai-kada buna lietuviškos pamaldos. Žmonės jau- ba lenkiškai; tik retai išgirsti se- nesnius kaimiečius lietuviškai kalbant. Lietuvių inteligentijos la- bai maža. K. Stiklius.

vus, pinigūs, rubūs.... Visa tas, šale tavęs stovinčiam užveizetojui nesuprantamus daktus paaiški- nant, daro tokį malonų įspūdį, kad rodos, jauti didžiausio kiekvieno lietuvių, atvykusio Kaunan, prie- kint, derme atlankyti šią svarbią mu- tautiškam atgijime vietą. Apskri- tai sakant, malonu ir naudinga yra kiekvienam atlankyti kaip pri- gimties, taip ir kultūros skyriai su jų dalimis, kaip tai: žuvusieji gy- vuliai ir augmenys, šių dienų pri- gimtis, o ypatingai įdomūs prie- istoriškieji laikai, istoriškieji lai- kai ir šių dienų stovis.

Užėjus vienan iš kambarių, kur p. Daugirdas užsiima tolesniu šio muzejo tvarkymu, matai senelio nepaprastą darbštumą ir energiją, pasisventinimą nepailstančiai dirbti mūsų iš šio atvejo taip ne- turtingos tautos labui.

P. T. Daugirdas dvarininkas, ale jįsai čia vargsta, dirba, trisia- jo kaip prasičiausias žmogus — ir vis savo tautos naudai-labui.

Ach! daugiau, daugiau mums tokių dvarininkų reikia!

Motiejus Merkevičius.

("Saltinis").

IS JONISKIO.

Siaulii apskr.

4 viorstai nuo Joniškio yra ko- plycia Kalnelis vadinama. Ber- zelio 24 d. ten buvo atlaidai. Su- vaziavo daug žmonių. Atviko, žinoma, ir policija. Žmonėms iš- siskirstius, grįžo namo ir polici- stai, gerai jau įgėrė. Kelyje jie užsimanė maudytis. Nors upelis buvo ir negilus, vienok vienas iš policistų, desimtininkas T. Leik- manas, prigėrė. Liko sena moti- na be jokio aprupinimo.

Vėjo brolis.

("L. U").

IS PALANGOS.

Siaulii apskr.

Berzelio 21 d. buvo valsčiaus- sneiga. Jokių pakvietimų prie- tai išsiuntinėta nebuvo. Bet, ka- dangi tą dieną buvo bažnyčios pa- šventinimo atlaidai ir buvo daug susirinkę žmonių, tai seniai po vieną varinėjo į valsčių pasirašy- ti po nutarimu. Nutarimas mat buvo parašytas ankščiau — be val- stiečių. Kai kuriems paprašius perskaityti nutarimą, raštininkas liepė eiti ir skaityti apskelbimą, kurs buvo išskabintas prie durų. Apskelbimas buvo parašytas rusi- kai. Niekas negalėjo gerai su- prasti, kas ten parašyta. Tuomet, žmonėms užsispyrus, raštininkas paaikino, jog vyriausybė skirs pa- šelpas vaikams ir žmonoms tų sargybinių, policistų ir baudžia- mųjų būrių kareivių, kurie žuvo ar žus malsindami žmones. Pini- gus pašelpoms turės sumokėti tie valstiečiai, kurie bus kaltinami nu- žodyme. Kadagi kaikurie valstie- čiai paklausė, ar yra toks nuta- rimas, idant vyriausybė duotų pa- šelpas vaikams ir pačioms ir tų žmonių, kuriuos užmušė sargybi- niai, raštininkas atsakė, jog jis to nežinās. Kuone visi po tuo nutarimu pasirašė, nors nei vienas nesuprato. Valstiečiams rei- kia reikalauti, kad visi pranešimai ir apskelbimai būtų parašyti lietu- vių kalba. Raštininkas gi (dar lietuvis) visados turėtų valstie- čiams gerai išaiškinti viską.

Varguolis.

("L. U").

IS SUBACIAUS.

Ukmergės ap.

Berzelio 10 d. buvo valsčiaus- sneiga. Nutarta uždaryti gelzke- liu traktieriai ir trjs alinės. Beto išrinkti 2 vyrai, kuriems pavesta prižiūrėti, kad slaptose smulkėse nebūtų pardavinėjama degtinė. Smulkii savininkai labai pyksta. Nors jie ir buvo papirkę keletą vyrų, bet šį kartą niekas negelbėjo. Tai nutarta buv 6 balsais prieš 16.

Varguolis.

("L. U").

IS TRUPES.

Ukmergės apskr.

Kaip buvo vargonininku Šliu- bet, tai bažnyčioj giedojosi lietu- viškos pamaldos. Žmonės jau- ba lenkiškai; tik retai išgirsti se- nesnius kaimiečius lietuviškai kalbant. Lietuvių inteligentijos la- bai maža. K. Stiklius.

K. Stiklius.

("L. U").

bėdavo apie skaityklos reikalingumą. Bet knygeles prisiejo su nuostoliais paleisti, pelno nebuvė. Vargonininkas pamazė emė mainytis, kumigėlis irgi prie lenkų pavirtė. Musų žmonėms liudna negirdint lietuvių bažnyčios giedojimo, nes nesupranta, ką čia kunigas gieda.

Bet kodėl traupiečiai tyli, kodėl nesirupina patį savo tiesų apginimu I. Samsonas.

("L. U.")

IS ŽELVOS.

Ukmergės ap. Želva — vienu žydų miestelis. Buvo įsikūrę nepasakoma girtybė ir vagystės. Ypač garsus buvo žydas J., didžiausias vagis ir galvazdis. Visa apelinė jo bijojo kaip kokio žvėries. Kiek metų plėšė, vogė, mušė, bet niekas nedrįso priešintis. Bet atėjo žiti laikai. Visi plėšikai ir galvazdiai išnyko: vieni kalejinuose sėdi, kiti į užsienius išsikraustė. Klebonui Žebriui ketat metų pasidaravus, žmonės pradėjo šviesėti, susiprasti, pamesti girtavimą. Jau įsikūrė viena kataliko sankrova, antra jau rengiama. Manoma įsteigti ir Vartotojų Draugijos sankrovą. Želvetis.

("V-tis")

IS ZAPLIŲ.

Raseinių apskr. Berzelio 21 d. vietiniai-sodiečiai įtaisė gegužinę. Apie 5 val. po pietų jaunimas susirinko ant dirvonelio, dainavo ir šoko, pačių sodiečių muzikai pritariant: "aguonėlė", "noriu miego", "rutele" ir "avietėlė" ir daugiau, ką mokojo. Labai malonu žiūrėti, kaip visi, į ratą susikabinę, linksmai dainuodami aguonėlę, rutele sukasi ant žolyno. Atėjo ir jaunimo tėvai pasiziūrėti, buvo dar gi senelių nuo 80 metų. Visi džiaugėsi, matydami, kaip padoriai moka jaunimas linksminintis, ir stebėjosi nepaprasta tvarka. Ką sulysis su paprastomis vakarais, kur dažnai be degtinės, o kartais ir be peštynių neapsieinama. Vakare, apie 10 valandą, prisidainavę visi išsiskirstė namo, dėkodami gegužinės įtaisytojams. J. Norkus.

("V-tis")

IS TAURAGNŲ.

Ežerėnų apskr. Jau pernai žydas atidengė "viešbutį", kitaip sakant, senobišką karčiamą. Tokia įstaiga čionai ne reikalinga, nes čia nėra nei turgų, nei jokio trakto; užtat ir svetimi žmonės čia neuklija. Įtaisyta tad karčiama tik girtuoklių naudai, kad galima būtų gauti degtinės ir tuomet, kuomet monopolinė uždaryta. Žinoma, tokia karčiama labai kenksminga miesteliui; ypač šventomis dienomis ramiems gyventojams ir moteriškoms tenka girdėti biaužiausių girtuoklių sukaivimų. Žmonės labai kreivai veizėjo į šią įstaigą ir ant galo sumanė rūpintis ją panaikinti. Per Sv. Petro atlaidus dvylika vyrų apskundė karčiamą savininką, kad šis imas už degtinę brangiau, negu ant butelio užrašyta. Pagal įstatymą už degtinę karčiamejo negalima imti jokio pelno; žinoma, karčiaininkai apėina tą įstatymą, duoda paprastai prie buteliuko skatinę baroną ir ima būk tai už ką kelionis kapeikomis brangiau. Tuo įstatymu, kaip mato, te, galima pasinaudoti, norint naikinti karčiamas. Akcijos kontrolieris sustatė protokolą. Žmonės turį viltį, kad karčiama bus uždaryta ir nedorybių lizdas panaikintas. Žilėnas.

("V-tis")

IS DVINSKO.

Apieplėsta Sarėnų valsčiaus valdyba. Paimta viršaičio ir seniųjų septynios skrynutės su pinigais, 333 pasporto blanketai ir pasporto knyguotės.

("Lietuvos Žinios").

IS SEINU.

Liepos 13 d. suvažiuojo Seinūsna filologai (kalbos žinovai) pp.: profesorius J. Jablonskis, J. Šlapelis, K. Buga, J. Balčiūkonis, ir liepos 15 d. pradėjo važinėti iš Suvalkų Seinūsna automobiliu (gazu varomi vežimai). Už viorštą II klasėje imama 2½ kap. Vieną viorštą perbėga į dvi minutes. Kol kas automobilių valdymo tvarka nepagarinta. Bilietai išspausdinti rusų ir lenkų kalbomis, o lietuviškai nėra, nors, kaip žinoma, Lietuvoje lietuvių daugiausia važinėja.

("Saltinis")

IS NAUMIESČIO.

Suvalkų gub. Berzelio 21 d. čia buvo lietuvių vakaras. Vietinių artistų, kun. Raubai vadovaujant, buvo vaidinta "Sv. Agnietė", o paskui iš Senapilės pasamdytas choras padainavo keletą dainų. Pelnas skirta vietinei pradinėi mokyklai. Tą pačią dieną vaidino du kartai: nuo 4 val. — kaimiečiams, nuo 8 val. — miestiečiams; miestiečių tačiau prisirinko daugiau.

Artistai vaidino paprastai — "žiburnais", kaip šis terminas jau Senapilėje yra įsigyvenęs. Klaidijojos rolę visai gerai būtų atlikta, kad tik būtų atsiradęs komptentinis žmogus, kurs būtų nurodęs, kaip turi mainytis tonas podraug su gestais įvairius jausmus išreiškiant.

Kaslink kitų rolių, tai jos atskirai paimtos gal ir išėjo dar kaip nors, bet kruvoje paimtos, y. y. vaidinant visiems ant scenos jos nesudaro vieno veiksmo, nesimato gyvenimo tikrumo. Tas labai tėmytina visuose mūsų teatruose. Musų artistai išrodo tik kalbančiais kuolais, kas gadina visą vaidinimo vertę. Beto artistams neužtenka žinoti tik savo rolę žodžius (naumiesticiai veik tuo tik užsigaudina), reikia savo rolę atjausti ir suprasti, reikia numanyti, kaip vaizdingiausia išreiksimas yra jausmas, prigijus nuo įvairių priežasčių: yra džiaugsmas dėl savo laimės, džiaugsmas iš kito nelaimės, vėl — atlikimo savo misijos, džiaugsmas kentėjimo už savo dievą, o "Sv. Agnietės" už savo "suzieduotinį" etc. Tą patį pasakysime apie vargą. Juk tai, teisybė pasakius, ir yra svarbiausias vaidinimo dalis.

Reikėtų dar paminėti ir apie dramą "Sv. Agnietės" turinį: žinomas: perdėm figuroja krikščioniškos idėja ir persekiojimų nieksumas, žodžiu, tikėjimų varžytinė. Siužetas labai vienaspusis: Sunkų įspūdį daro fantastiškas stebuklas grimzdimo stabmeldžių dievo, kurio vietoje stoja kryžius. Pats savaime šis pavaiškals labai netikęs ir jautresnį žmogų verčia nereikalingai, nežinia už ką rausti. Šioks stebuklas, radikaliskiausias krikščionių "atvertimo" budas, Naumiestyje iššaukė vien smagų juoką, ypač kaimiečių tarpe; gal autorius, sakysime, to norėjo. Galia jai taip... Jei jis žmogus ir stebuklus tiki, tai nepriderėtų jam apjuokti savo tikėjimo... Abelnai tokio turinio veikalas mūsų scenai netinka. Musų žmonės dar neprisiprato istorijos akimis žiūrėti ir istorijos faktus. Statyti gi ji ant scenos, idant sukelti žmonėse tikėjimą — labai pasenęs ir atgyvenęs savo amžių budas. Ir Sv. Agnietės pasisėvenimas ir geismas numirti už savo "suzieduotinį" jokio fanatizmo nesukels. Šioji drama vertėtų padėti archyvan ir, atėjus krikščionių persekiojimo jubilėui, vaidinti ją kaip jo jubilėjinį veikalą parodymui, istoriškos epokos vaizdų. Vabalėlis.

("Lietuvos Žinios").

IS ŽALVARENŲ.

Naumiesticio ap. Šiomis dienomis buvo padaryta krata pas ukininką Komantą. Nieko uždrausto nerasta. Abelnai, paskutiniu laiku tankiai atsilanko policijai, įjėskodoma "slapukų" (nestojusių kariumenėn). Laikraščius apie mus mažai kas teškaito. Visuomenės reikalais ir ukių dalykais daugiausia interesuojasi senieji; jaunuomenė ištvirkus. Į artimiausią mokyklą apie 10 viorštų. Vaikus retai kas leidžia mokyti. Dažniausia žiemos laikų samdomi "prapesoriai", kurie ir lavina vaikus skaityme ir rašyme. Tie "prapesoriai" patys mažą turti supratimo, kaip reikia auklėti ir mokyti vaikai.

Ant laukų viskas gerai atrodė. Rugių matyt visai gerų; kviečiai ir neprasti; žolės bus neperdaugausia. Silpnutis-Svyruolis.

("L. U.")

IS PILVIŠKIŲ.

Suvalkų gub. Liepos 14 d. garsus Suvalkijoje p. Kislinkis su dviem daržais darė kratą Sabijonuose pas A. Jasevičį, Varšavos Veterinarinio Instituto studentą. Paėmė tik jo visokių popiergalius, dvi legalini knygti, laiškus ir fotografiją. Sustatė protokolą ir išvažavo. Patyręs.

("Lietuvos Žinios").

IS DORPATO.

Liepos 1 d. čia atidengta degtinės varymo kursai, kuriuos suren-

gė Baltijos-Igaunių degtinės varytojų draugija. Lekcijos skaitomos Dorpatio universitete ir tęsis ligi liepos 16 d. Lekcijas skaito ir praktikos darbus prižiūri garsus degtinės varymo žinovas inž. technologas A. Fuksas. Be A. Fuskos, lekcijas skaito dar Dorpatio Cholmakovas, Kijevo univ. priv.-docentas A. Kirovas ir V. Karpas. Lekcijų klausyti suvažio iš visos Rusijos apie 200 žmonių, kurių dauguma igaučiai; yra nemažai rusų, žydų ir latvių, o lietuvių, rodos, tik vienas.

Petras Kakeranas.

("Lietuvos Žinios").

IS VARSAVOS.

Varšavoje policija, iškėrėsi, suėmė lietuviams žinomą rašytoją-sociologą Liudviką Krzywickį. Krzywickis daug važinėjęs po Lietuvą, ypač po Žemaitiją ir tyrinėjęs jos senovės liekanas; laikęs paskaitas Kaune, Vilniuje ir kit.

("Saltinis").

LIETUVOS PARUBEŽIO GELŽKELIS.

Raseinių Ukio ir Gyvulių Vėsimos Draugijai 1902 metais buvo prašiusi Rusijos vyriausybės, idant pagelbėtų praveisti per Raseinius gelinkelį. Busiantis gelinkelis turės suvienyti Liepojaus-Romny kelią su Užmėniumu, kuris čia nuo Varėnos per Sestakavą, Suvalkus ir Gardiną. Apie tą patį laiką patį valdžia buvo pasizadėjusi suvienyti geležiniu keliu Sestakavą su Kazlų-Rudą (trečia stotis nuo Kybartų ir antra nuo Kauno). Buvo net tam keliui ir pinigai jau paskirti. Bet ištikus tuo laiku karui su Činiais pinigai nuėjo kitiems reikalams ir ansai gelinkelio sumanymas (nuo Sestakavo per Marijampolę ir Kazlų-Rudą) tapo užmestas. Raseinių Ukio Draugijos manys buvo tiesi gelinkelis nuo Radviliškio per Raseinius ant Tauragės. Nuo čia žinoma galėjo jisi, eiti į Suvalkų guberniją ir Kazlų-Rudą. Tokiu būdu būtų suvienyti tuo gelinkeliu: Liepojaus-Radviliškis, Raseiniai, Tauragė, Marijampolė, Suvalkai, Gardinas, taip pat Dinaburgas, Panevėžys, Radviliškis, Raseiniai, Tauragė, Marijampolė, Suvalkai, Gardinas.

Bet vyriausybė išrado, kad tokiai gelinkelis netinka šalies apsigyminiai karui ištikus ir buvo atnaujinamas. 1908 m. susitvėrė Raseinių gelinkelio tiesi tikra draugija. Ji kartu su Liepojaus Birzos Komitetu išrado kiti sumanymai, kuris patinka ir rusų vyriausybei. Pagal šį sumanymą: gelinkelis turėtų eiti nuo Liepojaus pamiarių iki Rukiavai (Nepertoli Palangos), nuo čia ant Plungės, Raseinių, Marijampolės, Suvalkų, Gardino. Jeigu įvyktų tokiai gelinkelio sumanymas, tada Lietuva apturtėtų kiune visų parubežių (Su Prusais) geležinį kelią, ir musų produktai galėtų keliauti į kitus kraštus per Liepoją aplenkdami Prusus. Ikišiol Lietuva ir visa Rusija labai daug priguli nuo Prusų valios. Pagal žinias surinktas V. Pigulevskio tik per vieno Raseinių pavieto 10 muitinių 1905 metais perėjo į Prusus už 11 milijonų rublių su viršum produktų, iš Prusų gi per tas pačias muitines įėjo tik už pusantro milijono rublių.

Žinia yra, kokius brangius maitius mus Prusams mokame leisdami savo produktus į Prusus, ypač nuo liepos 1 dienos 1906 metų. Už 100 kilogramų (truputį daugiau kaip 6 puda) rugių ima Prusai maito 5 markes, už kviečius mokame 5½ markes, už avižas — 5 markes, už arklį 30—70 markes. Išeina, kad mes tokiais nesvietiškais maitais nežinia už ką atiduodame dykai Prusams bent ketvirtą dalį savo produktų. Jeigu taip ir toliau bus, tai musų ukininkams ateitijė ateis gyva prapulti.

Taigi reikalinga rūpintis kaip imanant, kad leisdami i. užrubežį savo produktus galėtume apsieiti be Prusų tarpininkavimo. Reikia žinoti, kad musų javai, gyvuliai, kiaušiniai, miškas ir kt. nukeliauja per Prusus ir į kitas Europos šalis. Jeigu būtų galima tie produktai pristatyti į Liepoją, Ventpilies ir Rygos prielaukas, kad marionis jie galėtų keliauti be Prusų, tai būtų labai naudinga.

Taigi gelinkelis Lietuvos parubežiu į Liepoją turėtų didelę svarbą visai Lietuvai. Pagal V. Pigulevskio apskaitymus, Prusai mūsų tik vienais maitais kasmet turi pelno 3—4 milijonus rublių. Iš to galima spėti, kad

tasai gelinkelis apsimokėtų ir turėtų kiti Liepojų vežti.

Žinoma, joksai didelis darbas, kaip ilgo gelinkelio nutiesimas, ne apsieitų, be visokių kliūčių. Pirmačiausia reikia tikėtis, kad Prusų vyriausybė labai nenorėtų tokio gelinkelio ir kiek įmanyma stengtųsi tam dalykui neduoti išsipildyti. Patvirtinimui tokio geleidimo galiu pristatyti atsitikimą su Dubysos ir Vento kanalų. Jau 1824 metais buvo pradėta suvienyti Dubysą su Venta kanalu (perkasu), kad miško medega ir kitoki produktai galėtų iš Nemuno keliauti ne per Prusus, bet į Ventpilį (Vindavą). Bet iškilus 1831 metais lenkų sukilimui, Prusų vyriausybė pareikalavo, kad rusai su tuo kanalu liautųsi. Na ir kanalas liko nepužbaigtas. Su gelinkeliu gali atsitikti irgi taip-pat. Toliau neužmirškime, kad kliūčių rasime ir pačių gyventojų nerangume, sunkiuose dabar laikuose ir kt. Bet visgi tasai gelinkelis turėtų rūpėti ne tik Raseinių ir Liepojaus miestams, bet ir Suvalkų gubernijos gyventojams, nes jis perėtų per Naumiesticio, Marijampolės ir Kalvarijos pavietus, iš Suvalkų gub. miestų jis greičiausia kludytų Šakius, (gal Pilviškius), Marijampolę.

Kaip ten nebūtų, gerai būtų visgi, kad lietuvių neužmirštų to gelinkelio ir kas gali pagelbėti Raseinių Gelinkelio Draugijai tą kelią praveisti. K.

("L. U.")

UKIO MOKYKLOS MUSŲ KRASTE.

Vyriausybė ketina Lietuvoje netrukus daug žemuminių ukio mokyklų įsteigti. Vienne Panevėžio apskrityje busių jų net penkios. Mokyklose bus du mokytojai; mokiniai, priims visus, išėjusius valščiaus mokyklas. Mokyklos bus dykai: mokslo kursas bus išskirstytas trejiems metams. Tose mokyklose bus mokoma ukių dalykų, religijos ir lietuvių kalbos. Kiekviena mokykla turės nuo 15 iki 20 dešimtinų žemės, tarant tik žemės, kiek paprastai valdo musų krašte vidutinis ukininkas valstietis. Stai tas žemės plotas bus taip įtaisytas, kaip ji turi įtaisyti svetur išmaningas valstietis, mokaš iš savo ukio ištraukti tiek naudos, kiek tik jis duodasi neuvalniant žemės.

Klasose mokytojai žodžių aiškįs mokiniams visas ukio šakas, o lauke, daržė ir sode rodytė rody, kaip ištikrųjų reikia naudingai ir pelningai ukininkauti, iš visų ukių dalių kuo-daugiausia pinigų išrinkti. Mokiniai savo akimis regės ir patys savo rankomis dirbs pavasario, vasaros, rudens ir žiemos ukio darbus. Išėjė tokią mokyklą, mokiniai turės nemažą ukio žinių: jie moka gerai pažinti, kur kokia žemė, kuriame daikte tinka vieni ar kiti javai sėti, kaip pataisyti ir netikę laukai, kad iš jų daugiau naudos būtų, kokios sėjos geriau naudoti, kaip pigiau ir geriau įtręsti žemę, kokia gyvulių rūšis laikyti. Tos ukio mokyklos duos mokiniams žinių, kaip susirgyti gyvulių pagydyti, kaip apginti sodus nuo kirmėlių ir kaip jas išvaistyti. Be to dar bus mokama, kaip įstaisyti tokiame vidutiniame ukininkui vadinamoji buchalterija, tarant ukio pelno ir išlaidų sąskaitvedimas, kad metams pasibaigus galima būtų matyti, kiek galų gale ukis duoda gryo pelno.

Stai tokių mokyklų musų krašte ligšiol dar nebuvo, o jų naudingumą supras kiekvienas ukininkas valstietis, kuris nori gerai ukininkauti ir daugiau pelno turėti iš savo žemės. Panašios mokyklos svetimosiose šalyse ne naujiene, jų tenai yra daugybė; jos tad padarė taip, kad anų šalių ukininkas, tu-gu taip ir toliau bus, tai musų ukininkams ateitijė ateis gyva prapulti.

Taigi reikalinga rūpintis kaip imanant, kad leisdami i. užrubežį savo produktus galėtume apsieiti be Prusų tarpininkavimo. Reikia žinoti, kad musų javai, gyvuliai, kiaušiniai, miškas ir kt. nukeliauja per Prusus ir į kitas Europos šalis. Jeigu būtų galima tie produktai pristatyti į Liepoją, Ventpilies ir Rygos prielaukas, kad marionis jie galėtų keliauti be Prusų, tai būtų labai naudinga. Taigi gelinkelis Lietuvos parubežiu į Liepoją turėtų didelę svarbą visai Lietuvai. Pagal V. Pigulevskio apskaitymus, Prusai mūsų tik vienais maitais kasmet turi pelno 3—4 milijonus rublių. Iš to galima spėti, kad

sako: mano tėvas gal ir neblogai ukininkavo, bet aš noriu, kad mano vaikai geriau ukininkautų ir už mane ir už mano tėvą. Taigi toks rūpesingas tėvas leidžia savo paaugėjusį vaiką mokyti ukininkauti ar pas gerą, išmaningesnį už save ukininką, arba ukio mokyklon, jeigu ji nepertoli yra.

Taip tat yra kitur. Bet kaip bus mus? Ar supras musų valstietiai ukio mokyklų naudingumą? Žadėti vyriasybė žada jas steigti, bet viena neišgalinti ir reikalaujanti valščiaus pašelpų pradžia. Tokiu būdu išeina, jogei ir nuo pačių valstietčių pridės tų mokyklų įsteigimas. Duos valščiai pašelpas vyriasybei, tad bus mokykla ketinamoje vietoje; neduos, tai ir nebus. Ir jau turime liudną žinią iš vieno valščiaus, butent iš Čipėnų, kad ten valščiaus rinkiniai, pasiulus vyriasybei ukio mokyklą ir paprašius jai pašelpo, griežtai atsisakę. Stebėtina, kad tokia nebiedna ir pagynamai šviesi apylinkė taip skaudžiai apsiriko. Juk ta pašelpa Čipėnams ilgainiui šimteriopai būtų sugrįžusi. Jų apylinkės vaikai, prasimokę ukininkavimo busimoje mokykloje, su didelėmis palukanomis atsiimtų tuos pinigus iš savo žemės, kuriuos jį tėvai būtų mokyklai paskyrę. Dar ne vėlu: Čipėnai, susimąstę, pasiteiravę tarp savęs apie tą vyriasybės pasiulymą, gali dar pataisyti savo klaidą ir nutarę pranešti kur reikiant, jogei tinką duoti pašelpo ukio mokyklai.

Tuo tarpu gi patariame kitiems valščiams, pakalbėjus juos vyriasybei, neatsisakyti nuo pašelpo mokykloms, įrašius nutarimą sąlyga, kad steigtinioj mokykloje tikrai būtų mokoma ir lietuvių kalbos. Pašelpa, mažą teturint pinigų, gali būti ir darbu atididabima: juk reiks mokyklai materijos laisvežti, darbininkas duoti mokyklos trioboms statyti ir taip toliau.

Mums vis tiek, kas naudingas sumanymus duoda, ar kokia draugija ar pašalaitis žmogus ar, pagaliau, vyriasybė; privalome, apgalvoję ir viską apspasvę, sutikti ir padėti, kiek galėdami, įvykinti, tuos sumanymus, jeigu jie tinka musų reikalams.

Lietuva yra ukininkų šalis, jos turtas — daugiausia žemė ir valstietčių ukis. Kalbamosios gi mokyklos kaip tik ir skiriamos valstietčių ukiai pagerinti, padaryti jį pelningesniu.

Išėjus ukio mokyklos kursą, jaunikaitis turės gerą amatą savo rankose. Tokiam nereikia, kaip štai keturias ar kelias gimnazijos klases išėjusiam, slankioti po svietį ir negavus vietos vargti pusbdiam. Šiuo metu visur atsidėjus užsiimama ukiu. Ir geresnėji dvarininkai ukininkai nebegali apsieiti be tam tikro prasimokusio ukio prižiūrėtojo. Taigi valstietis jaunikaitis, įgijęs ukio mokslo, galės arba savo žemėje ukininkauti arba, jei jos labai mažą teturi, galės lengvai gauti neblogą apmokamą prižiūrėtojo vietą kuriam nors dvare.

Verta, kad kunigai, mokytojai ir kiti inteligentai paaiskintų valstietiams šių mokyklų naudą.

("V-tis").

IS AMERIKOS.

NESUSPĖJO.

New York. 5 d. rugpiučio pasibaigė laikas apskaitoms maitų sulys senosios kartos. 20 garliavų stengėsi su prekėmis, ant kurų, sulys naujos tarfos uždėti didesni muitai, prisigriebti muitinės prieš jos uždarymą. Tas vietnok nepasisekė. Prekių importieriai dabar turės 10000 dol. daugiau maito užmokėti.

ISEIVYSTĖ IS AMERIKOS. Amerikos atėivių priešai stengiasi uždaryti duris ateiviams iš Europos išsimsdymai visokius apsunikimimus, o tuom tarpu daugybė tikrų amerikonių kraustosi į Jungtinių Valstijų į Kanadą, kur tikisi rasti geresnį gyvenimą ir matyt jį randa. Pereituose metuose į Kanadą išsikraustė 75000 amerikonių.

URĖDAI PANAIKINTI. Lexington, Ky. Teisėjas Watts Barber panaikino rinkimus miesto viršininkų buvusius 1907 m., kadangi buvo prirodytos pragavydės ir papirkimai. Ejo mat čia apie miesto majoro ir trijų kitų politikierių vietas. Bet jeigu rin-

kimai buvo neteisingi, tai tą reikėjo tuojaus prirodyti, o ne laukti dviejų metų. Atmeti teisėjo urėdininkai nepasigandė jo nusprendimu, bet padavė apeliaciją.

SKOLOS DIDELIŲ AMERIKOS MIESTŲ.

Is didžiųjų Amerikos miestų: New Yorkas turi skolų 672 milijonu doliarų, tai išpuola po 157 doliarai ant kiekvieno gyventojų; Philadelphia turi 79500000 dol. skolas arba po 53½ dol. ant kiekvieno gyventojų; Boston turi 74000000 dol. skolas, arba po 122 dol. ant gyventojų; Chicago skolas \$24840000 arba \$8.73 ant gyventojų; Cincinnati skolas 29250000 dol. arba 69 dol. ant gyventojų; New Orleanso skolas 26126000 arba 74½ dol. ant gyventojų. Baltimore ir Cleveland turi po 22500000 skolas; St. Louis turi 2000000 dol., arba 26 dol. ant gyventojų; Buffalo turi 13150000 dol. skolas, arba po 33 dol. ant gyventojų. Mažiausiai skolų turi San Francisco, nes tik 3787000, arba po 9½ dol. ant gyventojų,

AUKA NELAIMINGO APSIVEDIMO.

Newark, N. J. Merris kanale rado kuną 21 metų moteries Neuth; ji laikė apglėbusi savo 8 mėnesių vaiką, kuris teipgi buvo negyvas. Mano, kad motina pabėsisdino ir paskandino ir savo vaiką. Kaimynai ne kartą girdėję barnius nusizūdžiusios moteries gyvenime.

IR VĖL VAIKŲ PAVOGIMAS.

St. Louis, Mo. Prapuolė čia dvejatas mažų vaikų turtingo italijono Viviano. Pavogę juos atsiuntė tėvai laiską su reikalavimu 25000 dol. už sugrąžinimą vaikų. Policija mano, kad vaikus skryniojo iš miesto išgabeno. Suėmė tris nuziūrėtus italijonus, bet ar jie prie vaikų išvežimo rankas pridėjo, nežinia.

NUSISOVĖ GRAŽI MĖRGINA.

Des Moines, Ia. Dėl tėvų susibavimo, 15 metų graži mergina, Helena Mattox, nuėjo į savo kambarį, pažėmė ten stovėjusį karabiną, stoji prieš veidrodį ir nusisovė. Kulka perverė merginos širdį. Dasizinojusi apie nusizūdžiusią dukters, motina bandė su britva perplauti sau gerklę, bet vyras neleido.

IR VĖL MOTERIES SUPIAUTYTAS KUNAS.

Detroit, Mich. Netoli nuo čia, tankiuose krumynuose rado supiaustytą kuną moteries apie 35 metų. Doktorai susekė, kad mirtė moteris buvo pirma sužagta, o paskui užmušta. Moteries drabužiai buvo rodis iš pigaus audimo, bet švariai pasiuti.

JAUNA PATŽUDE.

Harrisburg, Ont. Pasikroė ant medžio šakos 15 metų dukte hotelio savininko Braithwaite. Mat mokačią ją sumušė ir ji dėlto savo gyvenimą sutrumpino.

VĖTRA.

Battle Creek, Mich. 4 d. rugpiučio siautė čia smarki vėtra, kuri išlaužė medžius, tvoras, išvartė telegrafų stulpus. Išvertė laike perstatymo ir budą Barnum & Bailey cirko. Dvi moterys cirke tapo sunkiai sužeistos.

PRIGERĖ.

Toledo, O. Maumee užlajo apvirto valtis su pasivažinėtojais ir žmonės supuolė į vandenį. Pri-gėrė du vyriškiai ir viena moteris, o septynis kitus vyriškius su dideliu vargu iš vandens ištraukė.

NELAIMĖS ANT GELŽKELIŲ.

Chicago Junction, O. Netoli nuo čia susimusė prekių traukynys su lokomotyva renkančiu vagonus.

Pueblo, Colo. Ant Missouri Pacific gelinkelio išsoko iš vėžių traukinys. Prie to penkios ypatos tapo sunkiai apkultos.

Pereitą sanvaite Jungtinėse Valstijose buvo 184 nusibankrutė nimai, arba ant 39 mažiau negu užperėitą.

„Pittsburg, Pa. Streikuoja čia gatvių darbininkai. Iki šiol susirėmimų su policija dar nebuvo.

„New Orleans, La. Darbalšiuom kartų čia čia vidutiniškai. Daugelis darbininkų išvažinėjo ant plantacijų, kur dabar netrūksta darbo.

„Hannibal, Mo. Strelkavo.

Čia 1000 darbininkų Atlas Portland Cement Co. dirbtuvėse miestelyje Ilasco, bet kompanija priėmė darbininkų reikalavimus ir jie sugrįžo prie darbo.

„Found du Lac, Wis. Sustreikavo italijonai akmenų skaldytojai Marblehead, bet italiskam konsuliui pasisekė sutaisyti darbininkus su darbdaviais ir darbininkai sugrįžo prie darbo.

„Evansville, Ind. Pasibaigė čia pradėtas 20 d. gegužio tarnaujančių poras jaunikačių ir, rodosi, viena mergina; kitos merginos moka, vyrams neapsileidžia, geriančių namuose galima išgirsti biaužiausias kalbas. Ypač biaužiausias su girtuokliavimais apvaikščiojamos krikščynos iš vestuvės. Retai toki pokiliai apsieina be muštynių ir areštavimų ir moka pinigų pas vaiką. Ypač neramios pasigėrėtos moterys.

Čia lietuvių, vietoj eiti į savo bažnyčią, varomi į airių bažnyčią, kur turi kilti nesutikimai tarp dviejų tautų; lietuvių airių bažnyčioje negali nė pasimelsti kaip reikiant. O „Zvaigždės“ korespondentas kalbina lietuvius prigulėti į airių parapiją; daugelis ir klausio to prikabinėjimo. Rods airių bažnyčioje yra lietuvių kumigas, bet jis čia juk ilgai nebus, turės išsinešinti.

Viena dalis lietuvių pasistatė sau savo bažnyčią ir pasikvietė kunigą Urbaną. Mat jie nemori savo bažnyčios airiui vyskupui užrašyti. Jeigu vyskupas nenorės jos pasventinti, tai parsitrauks archyviskupą iš Kanados (Ką tai ai apie tokį parsitraukimą svajotil Juk Kanados archyviskupą negali važinėti į kitas šalis bažnyčias šventinti, todėl jis ne važiuos. Red.). Lietuvių jau gavo gro-matą nuo archyviskupo, jog atvažiuos 15 d. rugpiučio ir pasšventins ją (Čia jau kas nesuprantamo. Rymo-Katalikiskieji vyskupai gali bažnyčias prižiūrėti ir šventinti tik savo diocenezijose, bet į svetimų reikalus negali kiistiesi. Red.). Ant tos dienos prašome lietuvių susirinkti.

Yra čia du lietuviški vertelgos: Černelis laiko krautuvėlė valgomų daiktų, kitas, Bataitis, laikė mėsos ir valgomų daiktų krautuvėlę, bet dabar jau savo krautuvėlę mėsos nelaiko. Dabar pietinė miesto dalyje, kurioje gyvena lietuviai, nėra lietuviškos mėsos pardavinės ir lietuviai turi mėsos pirkti eiti beveik mylių kelio. Butų gerai, jeigu kas to miesto dalyje uždėtų mėsos pardavinę.

J. T. Adomaitis.

IS FRANKLIN FURNACE, N. J.

Sitas miestas turi apie 15000 gyventojų. Prie rytinės miesto dalies yra trejos rudos kasyklos ir vienas malūnas rudai malėti. Kitių darbų čia nėra. Kasyklose ir malūne dirba pilną laiką su dviem darbininkų atmainom. Darbininkų yra daugiausiai slovakų. Prastam darbininkui už dešimtį darbo valandų moka \$1.55, mainieriui \$2.00. Ant vietos darbininkų be darbo ne trūksta, todėl darbdaviai tankiai paprastai darbininkus atstato nuo darbo be priežasties ir prima naujus.

Lietuvių yra čia 11 šeimynų, o pavienių trysys daugiau; pavienių tikrai sunku sužinoti, nes vieni išvažiuoja iš čia kitur, o atvažiuoja kiti iš kitur darbo įieškodami. Didelio sutikimo tarp lietuvių čia nėra. Laikraščius skaityti ne labai myli: ateina čia 2 egz. "Lietuvos". Lietuviškos draugovės nėra čia nė jokios, kadangi lietuviškai lietuviai reikalauja draugovės dar ne supranta. Trukmėnį susirinkimai pasigėrusių buva gana tankiai — o to pasekmės visiems žinomos. Frankline pragyvenimas brangesnis negu kitose miestuose.

Anarchistas.

IS COUCUNULLY, WASH.

Sitose aplinkinėse dirba irrigacijos kanala. 25 d. liepos dirbant prie kanalo darbininkai susitraukė: jie reikalavo 50c už dienos darbą daugiau. Bet po dviejų dienų sutiko pasigėdinti puse to. Dirba 8 valandas. Dabar už dienos darbą sausesnės vietose gauna darbininkai \$2.00, o prie drėgnosios \$3.00. Iki šiol čia vis truko darbininkų, iš kitur priėmę greitai darbą gaudavo. Darbas čia ne pastovus, ateinantį rudens kanalas bus pabaigtas ir darbas pasibaigs. Dirbame čia du lietuviai, skaitome laikraštį "Lietuva". Prašome aplinkinės esančių lietuvių neturintį darbą atsilankyti, nes čia darbą galima gauti, gaut negu kur kitur. Iš toliau, žinoma, važiuoti čia neverta, nes darbas yra ne ilgam laikui.

Vorska.

IS RED LODGE, MONTANA.

Sitas miestas yra prie pat sniego uždengto kalno. Čia yra dvi anglių kasyklos. Gyventojų yra apie 4000 visokių tautų, finų daugiausiai yra, švedų, juodkalničių ir net keletas jakutų.

Lietuvių yra 4 šeimynų: vyrų 13, moterų 4, vaikų 7, mergaitės 2 ir viena suaugusi mergina. Seniausias gyventojas lietuvis Petras Miliauskas; jis gyvena nuo 1897 metų. Kodėl čia lietuviai nesilaiko, negalima žinoti, nes oras labai sveikas, uždarbiai geri ir višados dirba gerai.

Iš lietuvių — Pet. Miliauskas laiko kitam miestelyje gertuvę, kiti visi dirba anglių kasyklose. Už 8 val. darbo gauna \$3.75, nuo to 8 dirbdamas padaro per dieną iki 7 dol.

V. P.

IS CRIPPLE CREEK, COLO.

Sitas miestas yra 10040 pėdų aukščiau jūrai paviršius. Nepaprastai silpnai, nuo kraujas bėga iš nosies; ir stipresni ir kalnų negali eiti, nes tuoj kvapo netenka. Čia tik aukso kasyklos. Lietuvių čia tik viena šeimyna ir 4 pavieni: vyrų 5, moteris 1, vaikai 3, mergaitė viena. Seimininkis turi savo namus vertės 1000 dol. Skolos nėra. Iš vyrų: 3 dirba Drainage tunelyje, 2 aukso kasyklose. Už 8 valandas gauna \$3.50. Pragyvenimas nuo \$25—30 ant mėnesio.

V. P.

IS VICTOR, COLORADO.

Sitas miestas yra apie 8 mylių nuo Cripple Creek. Čia teip pat yra aukso kasyklos. Lietuvių yra viena šeimyna, 5 pavieni: vyrų 6, moteris 1, vaikai 4, mergaitės 3. Vyrų visi dirba aukso kasyklose. Už 8 darbo valandas gauna \$3.50—\$4.00.

Lietuvius turintis šeimyną turi savo namus su trimis plotais ver-

tės \$2000. Karčiamos čia moka po \$50 mėnesį. Stiklas mažas 10c.

V. P.

IS GOLDFIELD, COLO.

Sitas miestas yra nuo Victor 2 mylios. Darbai aukso kasyklose. Lietuvių yra trys šeimynos ir dvi pusės, nes dviejų moters pa-bėgo. Vyrų yra 11, moterų 4, vaikai 9, mergaitės 4 ir viena pa-augusi mergina. Nors nedidelė kolonija, bet persikyrimais moterų su vyrais pereiną didelius miestus: viena pabėgusi paliko net tris vaikelius, kurių vienok tėvas neapleidžia.

Goldfielde grinėdas randavoja su rakandais: už 3 kambarius su rakandais moka ant mėnesio \$16 randos. Čia didžiausios aukso kasyklos. Portland Co. paleido 300 darbininkų. Goldfieldiečių trijų ar-timų miestelių lietuviai galėtų su-verti S. L. A. kuopą arba pasel-pinę draugovę, dabar neturi nė jokios, priguli ir amerikoniškas Red Man ir Elk, moka mėnesinės \$1.00. Susirgęs, sanvairė gauna \$8.00.

V. P.

IS PUEBLO, COLORADO.

Puebloj darbai yra geležies dirb-tuvės. Mokesčiai 15—16c. už dar-bą valandą prastam darbininkui. Pragyvenimas pigesnis, ateiviai apie \$16.00 ant mėnesio. Lietu-vių yra 3 šeimynų; vyrų 13, mo-teris 3, vaikų 5, mergaitių 2. Vie-nas lietuvis turi locnus namus ver-tės 1000 dol. Visi dirba fabri-kuose; yra pramokusių, kurie dir-ba prie drato traukimo ir prie vi-gnių; tie uždirba iki \$5.00. Pra-mone užsimančių nėra. Darbai šiom kartu čia prastai eina.

V. P.

PRUSŲ LIETUVIŲ REIKALUOSE.

Kalba ir kraujas, kilmė tegul rīsa mus tautą į vieną didelę kruvą! Tik tasyk galėsime atsiremti prie mūsų priešus-maskolius ir vokiečius. Šiandien Prūsų lietuviai didžiausiam pavojui. Todėl dė-kime visi po šapelį gelbėjimui Prūsų Lietuvos. Traukime Prūsų lietuvius iš vokiečių tinkle! Mes negalime stoti karan su vo-kiečiais už Prūsų lietuvius ypač kad jie pats tasyk stotų vokiečių pusėj, bet dėkime pinigų agitaci-jai, kėlimui iš miego Prūsų lie-tuvių. Stokime visi už nykstantį mūsų tautą Prusuose. Lai iš-nyksta nors gelbėjime prūsų Lie-tuvos vadaidai tarp mūsų! Juk mes esame lietuviai, vaikai vienos tau-tos. Stokime todėl visi! Tegul pasaulis pamato kaip mūsų laik-raščiai stoja už visus lietuvius, kaip jiems rupi mūsų tautos likimas! Reikalams Prūsų lietuvius aš siunčiu "Lietuvos" re-dakcijon 1 dol. Komitetan tvar-kymui Prūsų Lietuvį reikalų aš skiriu: Pirmininku — Serną, su-sinėjimų sekretoriu — Dr. Rut-kauską.

P. T. Grigaliūnas.

AR GEOGRAFIŠKAS PADĖJIMAS YRA TAUTŲ GYVENIMO SPEKA?

Aną vakarą, su nauju savo pa-zįstumu išėjau pasivaikščioti. Jis buvo jaunas, pilnas gyvybės ir gyvenimo vilčių, vedamų įsi-tikinimo jausmo. Mano širdin dā dr niekuomet neįsimelkė klatinga mintis laikyti sa-ve senū, nors jau kryželiai brie-žėsi ant pečių. Taigi abu tikime vienas kitam nevisai blogiausiai, nes, be to, ir jis, ir aš į savo dar-bus žiūrėjome per tautiškumo aki-nius. Skirtumas tarp mudvių, gal, buvo tik tame, kad mano karščiausius lūkesčius žiedus jau bu-vo kandsi gyvenimo šalna, o jo ji dar laukė.

Bet tas, anaipol, nedavė mums progos skirties. Gyvenime vil-dijų yra begalinė daugybė; vienų žiedus šalnai pakandus, tuojaus randi kitas; toms tave į laukus iš-vedus, užėini ant naujų ir teip, nebudamas tinginiu, tolydžio žai-dai sau svajonių svietė, vienval ras-damas savo lūkestims naują už-siėmimą, kuris neduoda tau sen-ti.

Gal ir nevisai išimtinga yra svajoti, raminti save tuščiais nie-kais ir laukti ateinant ko tokio, ranka nepasiekiamo, įsta-tymu ar kuo kitu užtikrinamo, kas teip tankiai tave suvilya ir tavo širdyje padaro skausmą.... Svaj-onės, ar gali joms praupti, akau-smo vengianti siela atsiduoti? Ne. Tai prityrimo neturinėti, vai-kisko proto darbas, silpnybės, dē-mėjanti rimto asmens vardą.

Bet, ar daug mūsų yra svietė to-kių, kurie nesvajoti ir nežaisti to-juoj žaisti, kur kudiškis su ug-nia? Tegul atsako kiekvienas sau, pažvelgęs į savo sielos gil-umą. Aš bent atvirai išpažystu, kad mėgstu svajoti ir vieną iš to-susiraminimą turū, kad neutil-stu per daug nuo jaunybės gyveni-mo, kurioje vienoje yra visos gy-venimo viltys, tikri širdies džiaugs-mai ir gyvenimo jėga. Todėl, galų gale, labai yra išmaninga svajoti ir — nesenti.

Aš ir laikiausi šito principo ir prie jaunybės šaltinio pripuolęs, didžiausias gūrkšnias gerū iš jo smagumą, energiją, narsą, ir tūz-gal nalkinantį nepaisinai. To-dėl mano kryželiai leidžia man buti dvasioje jaunū ir neduoda progos išeiti iš jaunųjų tarpo.

Aš ir mano draugas, kaip sa-kiau, nesiskyrėme per daug ir žai-dėme abu vienokiomis lūkestimis. Jis ėjo gelžkelio bėgiu, aš savo ranką jam po pažastę pakėjęs, žingsniavau baltū šalia jo ir abu-du skendome pasinėję mintyse. Saulė tik ką nusileido, nespėjus savo šviesos nutraukti nuo balz-ganų, krantuotų debesų ant dan-gaus. Abiškai keliu, kaip akys užmato daubomis, slėniais ir kal-neliais tiesėsi žali laukai; tai čia, tai ten niukojo prietemoje lapu-ty medžių kuokštai tarp jėvais žai-luojančių laukų ir lengvas vėjai-lis nešė nuo jų šviežią, gaivinę kvapą. Mano krutinė išsiplėtė, akys pabėgo šviesiai ir mintis at-sigavo nuo dienos darbo nuovar-gos. Tarytum naują energiją ga-vau ir užplūdusi stipri jausmų vilnis verstė mane išsijauti.

Kodėl, — kodėl mes, lietuviai, amžinai kepurėjame po sunkia buvio našta ir negalime iš po jos išsiriti, kuomet kiti lengvai savo laisvę atsiekia ir net vadovauja ki-tiems? paklausiau jo.

— Geografinis padėjimas, — trumpai atsakė jis man.

Čia kilo tarp mudvių gincas, karštas gincas. Jis sakė, kad tau-tos augstėnybė priklauso nuo jos geografinio padėjimo; aš tvirti-nau, kad tauta iškyla augstyn sa-vo pačios pasistengimu; bet mūsų gincas pasibaigė nei šiuo, nei tuo ir abu pasilikome kiekvienas prie savo nuomonės. Apgynimui sa-vo nuomonės nei vienas nestigo faktų ir, manau, kad, iš dalies, abu turėjome teisbę.

Anot jo, geografinis padėjimas daro didelę veikmę į tautos likimą. Tam tikros šalies oro šiltis ar šaltis, padaro žmogaus būdą; jis buva karštas, greitai už-sidėgas, žmogus veikia ne protu, bet jausmu, arba vėl buva lėtas: ką žmogus daro, pirma gerai apgal-voja. Tam tikros šalies gamtiš-kas gausas ar šykštis duoda žmo-gui progą siektis augščiau, arba jį stabdo mediagiškame ir dvi-siškame pasikėlime. Sulyginkime dausų šalių žmonių, pav., bušmė-nų ar kafų būdą su žemgalinių šalių gyventojų, pav., eskimų ar šiaurinės Amerikos indijon būdu: neten jis panašus į ugnį, čia į ledą. Šiltose šalyse karas kūnė visu-met buva vedamas atkėsimū, šaltose beveik išimtinai dėl pragu-mio (istorija to nepatvirtina. Red.) o kur jų nėra, ten ir karo negirdėt. Eskimai, antai, neturi reikalo vieni su kitais kovoti, nes jiems kaip tik pajėgiu istenka ko-voti su žiauriaja savo šalies gam-ta.

Bet kaip perdidelis gamtos žiau-ris, teip ir perdidelis jos gausas žmo-gą neveda į augstesnį padėjimą: vieni neturi spēkų augščiau pasikelti, kiti neturi reikalo, nes juos ir teip gamta gausiai ap-rupina visu kuo, kas jiems rei-ka. Čia gali pasikelti tik vidutinės žemės juostos žmogus, kur gamta jį ir prispaudžia ir vėl duoda jam atsikvėpti, pasileisti ir tokiu bu-du išlavina jo spēkas ir jis iškyla augščiau, o iškylęs, ateina ir už-valdo kaip šiltas, teip ir šaltas ša-lis ir šėimininkauja visame svietė. Jam priklauso ir skanieji dau-sų šalių vaisiai ir žemgalinių van-denyų gyvuliai.

Bet ne tik geografinis padėjimas žmones veda į augstesnį stovį. Indijos žmones senovėje kur-toli buvo pralenkę apšvietime kitas savo laiko tautas, šandien gi jie yra pasilikę užpakaly, nors geografinis jų padėjimas yra tas pats. Činai tiek augščiau stovė-jo už kitas senovės tautas, kad net matė reikala nuo nuožnių žvė-rių ir žmonių apšvietyti sieną. Ar juos geografinis padėjimas iš-kėlė? Ne; jų pačių prigimtas dviasios tobulinimosi troškimas, kur-nors turi būti kliautis. Jie

Jie kėlėsi vis augstyn, pasiekė augščiausią savo siekimo laipsnį ir juoni save užkerėjo, užmėgė pasitenkinimo supintėjusiam nu-vyje tūkstantiams metų. Jų siena nuo barbarų išveržimo išvesta da-bar jienis nereikalinga; jų nevi-pakopos pasilipęs pavadina juos "gerbiamaisiais laisvais valstiečiais", nuo kurių nusprendimo priklauso jų šalies pramonijos gerovė, vi-suomet laukiančios jų užtarimo už ją, tai jie užmiršta save ir rupinasi pramonijos, ar geriaus, sakant, jos viršininkų reikalais, ir tai net skaudydamai laikraščiuose ziniias apie tai, kaip kokios nors nelaiminga, augsta žiponė iškil-mingai laidoja savo mirusį myli-mą šunelį, kuomet smardžius, susikimšusiuose didiesių kvar-taluose dūsta badu nukarę se-niai, ar nyksta be priderancio už-laikymo vaikai!... Laisvė ir ki-ty apkanta, — koki tai kerėjanti žodžiai, bet podraug, kaip jie čia ironiškai skamba!... Vertėtų, vertėtų laisvam žmogui žinoti sa-vo laisvės rybas, o mums, kurie ateiname į šitą pagarsėjusią lai-svės šalį sau laisvės įsikišę, sykį suprasti, kad mes tą, ar geresnė laisvė galėtume turėti ir pas sa-ve namie, tarp savo brolių, sese-rų ir draugų, savo tėvynėje, dabar mūsų paliekamoje grobinu svetimiems, net ir po ta pačia žiauria taro valdžia, jei pas mus būtų sa-vyguoda to kitų apkanta. Sita, ir kita šia kliautis neduoda mums pasikelti augščiau ir užimti pla-tesnį lauką civilizacijos srityje.

Kaip teisingai kun. Gustaitis "Viltųje" nusiskundžia, jog mu-sų apšvietimui visiems ir visur tarnauja, tik ne sau ir ne savo tėvynėi. Jie eina ten, kur auk-sas skamba ir savo sielą paveda jam. Jiems jų giminiai ryšiai, savyguoda, tautos reikalai ir aug-sčiai idealai yra nieku prieš sotį ir patiekiamo gyvenimą. Juos augstos algos ir geras gyvenimas išveda į Užkaukazio dykumas. Turkestano plynias, ar kur kitur, kur jie prie sočių pietų ir žalio stalo užmiršta, kad svietė gyve-na. Tėvynėje lieka su savo bro-liais skursti ir juos šviesti, išsky-rus nedidelį asmenų būrelį, tik tie, kurie negali kitur-kur dingti. Šitie liksieji, rods, dirba, stengia-si ką nuveikti, bet jų ištūmas tankiausiai buva toks milžiniškas, kad jie nemato, kaip jie galėtų patys ką nors nuveikti ir didesnį savo energijos dalį, jei ne visą, pasvėdinti paselpos medžiojimui. Kaip reikia manyti, tai jie be amerikiečių prisidėjimo nemato iš-sigėbėjimo, nors ir sudėjoja kaip kada dėl lietuvių didelio Amerikon išėjimo, ir visako lau-kia tik nuo jų ateinant. Jei jiems sėna bažnyčia sugriuvu, tai jie ti-kisi ją atstatyti amerikiečių au-komis; jei koks raštinkas pa-vargsta, tai jis žino, kad ameri-kiečių yra duosni ranka ir jis, nie-ko sau iš to nedarydamas, tiesiog atsišaukia: "Bpolai, sumeskite man kelis centus, esiu pavargęs". Arba, jei jau kas tikrai be svetin-naudystės yra daroma, k. a. lai-krasčio naudingo žmėnos užlai-kymas, tai tam tikslui pas juos yra steigama bendrija ir laukia-ma, kad jos pajus išpirtų ameri-kiečiai. Dėl Dievo švento, argi amerikiečiai yra visagaliai, ar ko-tais nerėpomis, kad, nepasitenkin-dami Amerikos pajais, galėtų su-valgyti dar ir jų iškėptus, nors-rod, jų pajai nėra valgomų? Kaip tie mūsų apšvietiniai tėvynėje li-kę nebeatsigėdiję išaugstina ir sa-ve bereikalingai nužemina! Ma-tyt jiems niekuomet neateina į gal-vą, kad mes galime turėti ir sa-vo reikalus; jie nepagalvoja apie mūsų sunkų gal sunkesnį dar čia padėjimą; kaip mes vargstame, sunkiai dirbami, be šviesos, be mokslo ir skėstame svetimų gai-valų vilnyse sau ir jiems ant pra-gaišties.

Gerai yra atjausti tėvynės pa-dėjimą ir gelbėti savo tėvynę iš visų pajiogų, tas privalo būti kiek-vieno švenčiausio priedermė. Mu-sų aukos yra reikalingos ant tėv-nės aukuro ir mes jas privalome dėti, bet tik tasyk, kaip tėvynė pati stengis gyventi, kaip jos ve-dėjai turės įsitikimą pirmiau-siai į save ir mažias karščiuoda-mies, veikis reikalingą darbą. Sa-vyguoda ir apkanta tai atbalsis, kuris mus nuves prie mūsų tiklo su laisvės, gerovės, pažinties, teip būtinų žmogaus laimė. Bet kas įkvėps į mūsų širdis tą išganin-čią mintį ir kas suvaldys mūsų suiriusius nervus, kuriuos mes patys nepataikome suvaldyti?

Mano galvą ėmė veržtis viso-

ki pergyvento mūsų tautos gyve-nimo veizdai: lenkybės luobu nu-metimas, kuriotomi būvome apau-ge, kova su bažnytine tamsa ir prietarais, skirstymusi į partijas ir visa marga virtynė jų vaidų, ne-sutikimų ir karščiaimusių tarp partijų, partijose ir tarp pačių pavie-nių, primenačių sakymą: kur yra trys, ten du iš jų perdaug.

Mano širdis plakė smarkiai. Aš maščiau pats sau, žodžio ne-sakydamas ir teip savo draugui mėslungiskai suspaudžiau žąstą, kad jis net pasizūrėjo į mane. Tas pertraukė mano mintis ir aš atsidvoseėjau. Metas buvo mums eiti namon ir mes vienas kitam pasiskėmė "Labą naktį". Svei-daktas vėjalis putė, gaivindamas su-vytusią mano krutinę ir aš trau-čiau į save orą, kiek tik jo tilpo mano plaučiuose. Pilnas mėnuo užėjo ant vidurio dangaus ir savo sidabrine šviesa blizgino ap-linkinę gamtą. Kokia tai puiki naktis.

Kazių Juozas.

DVIDESIMTO METASIMCIO TIKĖJIMAS.

Dviesimto metasimcio tikėjimas nebus remiamas viršininkų be ar žadėjimais atlyginti busima-me gyvenime — sako teologijos daktaras Eliot savo kalboje į Harvardo universiteto teologijos vasarinės mokyklos baigian-tius kursą mokinius. Savo kal-boje jis išpasakojo, ko nuo atein-amo tikėjimo galima laukti, pa-sento dviem didžiausiais prisaky-mais — mellės Dievo ir artimo šė-pimo. New Yorko laikraštis "Tribune", iš kurio šitas praneši-mas paimta, mano, jog daktaras Eliot bus šito dviesimto meta-simcio tikėjimo vedėju. Dr. Eliot pradėjo pasakoti nuo to, kuo šitas naujasis tikėjimas: ne-bus, toliau aiškino, kuo jis bus: "Jūs mokinotės šimet apie ti-kėjimo pažvalgos atsimainymą ir pasididusią pažintį, naujus suo-pročius apie Dievą, matomus dau-gylyje dalykų; jūs patyrėte, kad draugijos pirmynėga sušvelnėjo ir kad energija yra palaikoma....

"Naujas tikėjimas nebus semia-mas nei dvasiška nei laikina virš-išimnybe; dabartinė žmonija su-tinka būti vedama, bet ne varoma Senesnės krikščioniškos bažny-čios paprastai rėmėsi viršininky-be.

Bet dabar yra palinkimas lin-kui laisvės ir pirmynėgos ir pas apšvietus žmėnos šitas jausmas yra nepergalimas. Naujame tikė-jime nebus gamtiskų daiktų asmi-nimo; nebus didelių žmonių di-vinimo ir tikėjimas nebus pader-mės ar gentės tikėjimu. Naujas tikėjimas neteiks apdraudimo pir-liausavimui žvėriškiausiu, atka-kliausiu ir išdidžiausiu savimėi-stės onų pas žmogų, tai, be abe-jonės, jis yra vedėju, įleistu žmo-nės vesti į augstesnį išsivystymą.

"Teip vadinamos Nietzsche's fi-lozofijos laikomas gilumas ir juo-kingai tamsus ir išdidus balsas, kuriuomi jis išjautoja šitos "fi-lozofijos" suopročius ir mokybas ir pastato save "augščiausio išminty-nė" ir "viršžmogumi", padaro įspū-dį į jo garbintojus. Jie "spėja" ir įskaito į krikiantį Nietzsche's daugiažodybės sriautį gilių zenkli-nimą. Dididiuma čiušnėsių mas-čių ir mokinių, surenkamų Nietz-sches subrendusių veikalų žodžių tyrumoj parodo filozofo juokin-gą megalomaniją ir doriską be-protrybę; jos ne tik atmeta sveiką protą ir išmintį, bet net yra pa-juokimui išsinguomo jausmū ir žmogiškoms bei augstėnėms omėms. Bet Nietzsche's pasekėjai nemato to yskio, įsistebėlinę į jo teip vadinamą, jo proto erdlinį skraidymą" ir visų labiausiai į jo manomą "neįsigilintą gilumą".

Toliaus Becker iš Nietzsche's veikalų ištraukomis parodo, ko-kio jis priešinėliu buvo tikrai pir-mynėgai, mokslui ir laisvosios de-mokratiskoms įstaigoms. Jis omė-pastatė augščiaul proto; jis omė-pastatė nepaistytą, žvėrišką stipraus žmogaus vieko panaudojimą prie-silpną; jis išaugstino minių vergi-mą; jis piešė vergiško proto augstėnybę prieš šio laiko žmo-gaus protą. "Jei teisybė, kad se-novės Grekija griuvo dėl verg-gijos", sako Nietzsche, "tai mes tikrai pražusime dėl vergijos sto-kos". Ir vis tai gabumo labui. Visa žmonija turi vergauti iš-uklėjimui viršžmogystos. Mi-nios, sulyg Nietzsche's, yra tick-vertos, kad buti dideliems žmo-nėms įrankiu. "Kas liečiasi kiti, tai trauk velnis juos — ir sta-tistika".

"Naujas tikėjimas garbins Die-vą meilę ir nemokius praktėkimo. Paremtas dviem didžiausiais pri-sakymais: mylėti Dievą ir savo artimą, naujas tikėjimas mokins, kad tas yra geriausias, kuris ge-riausiai myli ir pasitarnauja, ir didžiausiu pasitarnavimu bus ge-ros valios sandėlio didinimas. Vienu iš didžiausių šios dienos pilkų yra tas, kad žmėnės dirba su pilnomis negero vėlijimo šir-dimis darbai ir darbdaviai.

"Dabar yra visokios broliškos draugijos, kurios dauginūi pa-keičia bažnyčią. Jei jos dirba gerai, tai yra naudingais veikė-niais. Arba, visokios žmonių draugijos, k. a. spiritualistai ir krikščioniškieji mokslininkai įve-dė naujus kultus. Daug doroji-mosi ženkly jau yra; demokrati-tybė, individualybė, idėalybė, pa-linkimas priimti naujus ir apsau-gojančius vaistus. Galius, aš ti-kiu, kad naujas tikėjimas Chri-staus apreiškiną parodys tokiu ste-buklingu, kokiū dar jis nebuvo."

X.

PAKIRPIMAS NIETSCHE'S SPARNŲ.

Karolis Becker, savo knygoje "The Nietzsche Cult", aršiai už-sipula ant kratutėnės šio laiko manytojų mokyklos, tik ne ant mokyklos abelnai, kaip Max Nor-dau savo knygoje "Degeneration", bet visą savo smugio sunkumą nukreipdamas į vokiečių filozofą Nietzsche. Anot jo, Nietzsche prasineša toliau už visus kitus naujausiu dideliu keistumu ir savo pažvalgų drąsumu ir jo iš-raiškos originališkumas bei stip-rumas yra ypatybės, dėl kurių jo filozofija kas sykis gauna vis di-desnį įtekmę literaturoje ir šiolai-kinėje mastyje visame svietė. Si-tame Becker mato didelį pavojų, draugijos dorai, sveikaprotėbei ir gerovei. Todėl jis pasistengia Nietzsche teoriją sumušti smulkiais ir tikrais smugiais taikydams į šventenybę, pas kurią tokia daugybė su šventa baimė yra klupojusiu. Ve ką jis sako:

"Friedricho Nietzsche's atside-vėliai ir garbintojai jį laiko didė-liu, originališku, giliu ir prakilniu garbintoju bei filozofo, žmonių vedėju, lemtu žmoniją nuvesti į augstą išsivystymą". Jei gyvu-liskos mokyklos ir nuomonės; jei fantastiškas, juokingas neaišku-mas yra autoriaus prakilybė; jei svaistčiojimas ir keistumas, maitys-mas ir ne sumanybė bei daugno-ringa kvalionė gali buti pavadin-ta originališkumu, tasyk Nietz-sches tikrai yra originališkas, pra-kilnus ir gilus. Ir jei augstėnis žmonių išsivystymas lyginasi pa-liausavimui žvėriškiausiu, atka-kliausiu ir išdidžiausiu savimėi-stės onų pas žmogų, tai, be abe-jonės, jis yra vedėju, įleistu žmo-nės vesti į augstesnį išsivystymą.

"Teip vadinamos Nietzsche's fi-lozofijos laikomas gilumas ir juo-kingai tamsus ir išdidus balsas, kuriuomi jis išjautoja šitos "fi-lozofijos" suopročius ir mokybas ir pastato save "augščiausio išminty-nė" ir "viršžmogumi", padaro įspū-dį į jo garbintojus. Jie "spėja" ir įskaito į krikiantį Nietzsche's daugiažodybės sriautį gilių zenkli-nimą. Dididiuma čiušnėsių mas-čių ir mokinių, surenkamų Nietz-sches subrendusių veikalų žodžių tyrumoj parodo filozofo juokin-gą megalomaniją ir doriską be-protrybę; jos ne tik atmeta sveiką protą ir išmintį, bet net yra pa-juokimui išsinguomo jausmū ir žmogiškoms bei augstėnėms omėms. Bet Nietzsche's pasekėjai nemato to yskio, įsistebėlinę į jo teip vadinamą, jo proto erdlinį skraidymą" ir visų labiausiai į jo manomą "neįsigilintą gilumą".

Toliaus Becker iš Nietzsche's veikalų ištraukomis parodo, ko-kio jis priešinėliu buvo tikrai pir-mynėgai, mokslui ir laisvosios de-mokratiskoms įstaigoms. Jis omė-pastatė augščiaul proto; jis omė-pastatė nepaistytą, žvėrišką stipraus žmogaus vieko panaudojimą prie-silpną; jis išaugstino minių vergi-mą; jis piešė vergiško proto augstėnybę prieš šio laiko žmo-gaus protą. "Jei teisybė, kad se-novės Grekija griuvo dėl verg-gijos", sako Nietzsche, "tai mes tikrai pražusime dėl vergijos sto-kos". Ir vis tai gabumo labui. Visa žmonija turi vergauti iš-uklėjimui viršžmogystos. Mi-nios, sulyg Nietzsche's, yra tick-vertos, kad buti dideliems žmo-nėms įrankiu. "Kas liečiasi kiti, tai trauk velnis juos — ir sta-tistika".

Jis nepripažins sakramentų, iš-skiriant gamtiskus, papročius pa-švėstus ir užsiims gamtiskais to-kių apeigų aiškinimais. Jų kuni-gai stengsis pagerinti draugijines ir pramonijines

Nietzsche vienok priskaitoma augsta intelektualiska dovana; bet intelektualiska dovana, sako, neapgina žmogaus nuo proto suklymo. Nietzsche gi seniai buvo papakęs pirma negu pasiutusias visiskai apėmė jo dvasia. Anot Beckerio, jis buvo, kaip Lombroso vadina, grafomaniaku, niekuomet pasielgime ar pašnekoj nevertojančiu savo rašto filozofiskų ir etiskų teorijų. Jo teorijos, tuomi nemaziau, yra gresiančios tiems, — priduria Becker ir sako toliaus:

„Nes, jei suoprotis bus platinama, kad Nietzsche buvo svarbus galvojas ir filozofas, į kurį reikia rimtai žiūrėti, ir todėl išmintis bei teisybė kalba iš jo teorijų bei mokymų, tasyk kas daugiau lieka, jei ne padaryti šiuos suoprotius ir mokymus žmogysty pasistengimų principais? Toksai kodeksas yra labai pagedaujamas saumylams žmonėms ir stipriai išsivysčiusiems stumiams ir užgaidomis ir nustelbtų teisingumo ir žmoniškumo jausmą. Bet jiems šita priemonė, jie suziurės, stosis kitų gerovės ir laimės naminkintojais, jei ne paprastais kriminalistais, kuriuos draugija priversta yra bausti, padarymū jų nekenkiančiais.“

Becker priveda daug atsitikimų su vokiečių viršininkais Afrikos kolonijose, kurie laikėsi viršžmogysty dorybės klasiko idealo ir savo urėdo galybė vartojo teip brutaliai ir begėdiškai, kad juos ant galo atleido nuo tarnystos ir daugumą jų sukišo į kalėjimą. Jis užbaigia šiteip:

„Nietzsches pasekėjai, žinoma, šituos „prievartos žmones“ privalo laikyti „pragaistingo vergiško dorybės“ vyrvimo aukomis, nes argi filozofas nepasakė, kad „augstis žmogus tipas gali elgtis su žemesnio laipsnio žmogysty esybėmis teip kaip jam patinka, ar „kaip jo širdis geidžia?“ Grausotieji viršininkai „civilizacijos platintojai“, žinodami savo „augstis“ teisybę ir vienką, sulyg Nietzsche, turėjo tiesą „valdyti“ ir „savo valios verst klausyti“, šaudydami „gaujos vyrus“ ir mirtinai užplakdami jų patias ir dukteris už atsisakymą klausyti jų užsimanymų.“

IS VISUR.

|| Paryžiaus laikraščiai praneša, buk ispaniskieje revoliucionieriai turi 30000 gerai organizuotų, su gerais ginklais kariuotų. Jie pasirengę pradėti tuojaus naminių karą, jeigu randas bandytų skaudžiai bausti suimtus ir laikomus kalėjimuose. Laikraščiai praneša, jog iš syk prie revoliucijos prisidėjo visi respublikonai (Ispanijoje respublikonai ne reiskia tą patį ką Amerikoje). Ir galima buvo tikėtis pergalėti monarchijos palaikytojus, bet kada prie revoliucijos prisidėjo anarchistai ir leungijos prieštari pradžio degtini klioistoris ir bažnyčias, visi ramensieje elementai nuo revoliucionierių pasitraukė.

|| Aplinkinėse Meksika ispanijonai vėl turėjo smarkius susirėmimus su maurais. Musiai traukėsi trys dienas. Ispanijonai turėjo 500 užmuštų ir 1200 pašautų, ir apart to — 35 oficerai ir 150 kareivių pateko nelaisvėn. Maurai perkirto įtaisus vedančias vandens į miestą Mellilą.

|| 11 d. rugpjūčio Anglijos karalius atvažiuoja į Austrijos minerališkus vandenynus Marienbad gydytiesi nuo nutukimo. Geriausias turbut vaistas nuo nutukimo yra sunkus fizinis darbas, nes nutukusių darbininkų nematyti. Bet karaliai tam tokio paprasto ir pasekmęgimo vaisto ne mėgsta.

|| Švedijoje užgimė visuotinas darbininkų streikas. Randas bijosi, kad streikuojanti darbininkai nesukeltų revoliucijos. Stokholme kariuomenė užėmė gazo dirbtuves ir elektriskų žiburių įtaisus. Pakrančių garlaiviai nuplaukė į savo žiemines stovyklas, laivų savininkai paleido visus tarnus.

|| Italijos buvęs apšvietimo ministeris Nasi, už pasisavinimą ir mitymą apšvietimo naudai paskirtų pinigų agitacijai už save, likosi teismo pasmerktais metams kalėjimam. Pasiluosavęs iš kalėjimo, jis vėl pastatė savo kandidatūrą parlamentan ir tapo išrinktas. Matyt Italijoje ir susiteršė tinka į žmonių atstovus.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

laipsnis yra abelnu prasidėjimo tašku abiem, politeizmui ir monoteizmui. Vienok šita išvedamoji teorija niekur nėra istorijos patvirtinta, kuomet Maxo Muellerio teorija yra visai kitokio budo ir duoda vardą henoteizmo ar katenoteizmo žinomai istoriskai tikėjimo formai. Tai yra Rig-Vedos hymnų tikėjimas, ką turi šita ypatinga pobūdį, kur įvairiuose maldavimuose pavienės dievytės išimtinai užima garbinimo pavieniu dievų nėra ne politeizmu, ne monoteizmu, bet henoteizmu. Bet teisingai yra pastebėta, kad dievotumas visuomet ne tik Rig-Vedos hymnuose, išaugstina savo dalyką augščiau visko kito ir apsisotja ant jo išimtinai, teip kad sunku būtų duoti atskirą klasaviną šitiems apsirėiskimams*). Kiti vėl nori suteikti supratimui apie henoteizmą didesnę ir filozofiskę prasmę. Von Hartmann, pav., nors jis priima henoteizmą kuone prasmėje, duotoj jam Maxo Muellerio, bet jis nestato jį kaip apsirėiskimą patį, tik kaip viso tikėjimisko augio prasidėjimo tašką. Asmus priešingai, aprašo indogermaniskų tautų tikėjimą, kaip henoteistiską, kadangi jos daugybėje dieviškų asmenų mato dievišką butybę vienumą. Pflėideris vėl henoteizmą laiko tautiskiu atnašiniu monoteizmu, vedančiu pas žydus prie tikro monoteizmo. Šitas parodo, kad jokis tvirtas supratimas nėra jungiamas su tuo žodžiu ir kad nėra reikalo tam. Butų geriausias, atmetus žodį henoteizmą, visai, kadangi dabar jis tartum tik veda prie maišaites.

Supratimas apie monoteizmą teipgi reikalauja tikresnio apsklembimo, negu daugelis jam duoda. Kiti šneka netik apie primityviškąjį monoteizmą, bet teipgi apie monoteizmą pas grekus, persus ir kitus žmones, kurie paprastai yra laikomi politeistiskais. Šitas yra tulas išteisinimas, kadangi mes matome įvairiausiose tikėjimuose tula norą nueiti nuo dievų daugumo į jų vienumą. Net ant žemesniojo laipsnio nuomonės apie dievišką viršenybę gali būti patirta, nors tas, kaip Tylor teisingai pastebi, neturėtų dar būti vadinamas monoteizmu. Pas civilizuos žmones šita pakraipa link vienumo yra daug stipresnė. Tam yra kelios priežastys. Net mytologija, suvienijanti pavienius dievus į gerai organizuotas draugijas, tankiai priaro šitų dievų galvai, karaliui, tėvui tili augstesnę vietą negu toji primus inter pares. Filozofija nesitenkina daugume, kadangi sulyg galvojoj, daugelis populariško tikėjimo dievų veik darosi varda vieno tik dievo, nors tankiai prasmėje greičiaus monistiskos ir tankiausiai panteistiskos pažvalgos į svietą negu gyvo tikybiško tikėjimo. Dievotumas teipgi, ypatingai, jei doriški reikalavimai yra sujungti su tikėjimu į dievus, veikia toj pačioj linkmėj ir iškelia rimtesnes dvasias už politeizmo rybų. Tokiu būdu pas daugelį tautų yra monoteistiskos pakraipos ir pradžios, bet tas neduoda mums tiesos vadinti jų monoteizmu visur, kur jos stipriai pasirodo. Žodis „mono“ monoteizmu nėra vien skaitliniu, bet ir kokybiniu, ir reiskia Dievo dvaskumą ir jo viržemiską pobūdį, kuris valdo ir apima tisa svietą. Šitepos monoteizmas skiriasi nuo paprastos monolatrijos, garbinimo vieno Dievo, be supratimo dar apie viatiną Dievą. Monoteizmas, kaipo tikėjimas lygiai skiriasi nuo filozofisko monizmo. Šiteip apsklembiant, aišku, kad vardas monoteizmas po teisybei priklauso tik pranasiskam Senojo Įstatymo tikėjimui, su jo dviem atžalom, krikščionybė ir islamu. Išvengimui painastes geriausiai būtų vartojus šitas žodis išimtinai žydiškam, krikščioniškam ir mahometoniškam tikėjimams.

APSIREISKIAMOJI DALIS.

9. ĮŽANGINIAI PASTEBĖJIMAI.

Tikėjimo apsirėiskiamybė ku ankščiausiai rišasi su psichologija, ant kiek ji liečia buitį žmogaus sąmonės. Net išlaukinės tikėjimo formos gali būti išaiškinamos tik viduriniai procesais: tikėjimiskos veikmės, nuomonės ir pajautimai nesiskiria nuo netikėjimiskų veikmių, nuomonių ir pajautimų jokiais išlaukiniais ženklais, o tik tam tikra vidurine atnaša. Nuodugnų apsklembimą tikėjimiskų apsirėiskimų budo mes paliksime filozofijai ir pastitenkime paskaidymu svarbiausios etnografikos bei istoriskos medžiagos, besirisančios su tikėjimiskais apsirėiskimais. Todėl mes nemėginsime čion gvildinti tikėjimiską sąmonę, bet apneksime vien prasmę svarbiausių tikėjimiskų apsirėiskimų rūšių. Puenjer padarė keturias tokias vienoke-riopų apsirėiskimų grupas butent, tikėjimiskai mokiniams, darbai, nuopelnai ir pajautimai. Aišku vienok, kad šitos keturios grupos negali būti paremtos viena: nuopelnai, kuriuos žmogus turi ar laukia nuo tikėjimo, yra pagrindu arba tikslu, tikėjimiskai stoviai ar pajautimais yra veikiančios gyvenimo išlaukinių apsirėiskimų. Pasilieka tad kultas ir tikėjimiskas mokinimas, arba, abelniaus sakant, tikėjimiskas veiksmas ir manymas. Bet jų negalima atskirti nuo nuopelny, kurių žmogus per juos geidžia, ar pajautimų, kurie sukelia juos. Todėl mes apneksime svarbiausias kulto ir mokinimo formų puses, nesistengdami griežtai sistematizuoti arba teorėtiškai dalyti. Aš pasakiau tyčia tikėjimo formų, nes mes negalime nuodugnai atsidėti skaitlingam tikėjimiskos sąmonės turiniui, kuris yra padalinamas, pav. Pflėiderero, į septynis svarbiausius skyrius.

Klausimas ar tikėjimiskas veiksmas eina pirma, ar tikėjimiskas manymas yra lengvai išrišamas. Kiekvienas tikėjimiskas veiksmas turi turėti pirma savę mastį, kad ir nesubrendžiausią. Iš kitos pusės, daugis tikėjimiskų mokymų yra maziaus primityviškais už ritualiską veiksmą ir savo pradžia kalti bandymui išaiškinti juos. Todėl, abelnai sakant, ne veiksmas, ne mokinimas negali savintis pirmystės ir abu paėjo nuo tikėjimiskų įspudžių, pajautimų ir stovių. Vienok galima pasakyti, kad iš mūsų pasinaudojamos medžiagos ta yra originališkiausia, kuri rišasi su ritualu. Iš tikėjimiskos gyvenimo elementų tie, kurie rišasi su ritualu, yra stoviatūs. Ritualiskieji papročiai patenkanti metašimčiams, įvairiai rišami ir jungiasi su kitomis nuomonėmis, liaujasi būti oficiališkai ritualiskais ir stoviai

populariškais, bet pasilieka viskuo tuo, kas yra tikėjime pastoviausiai, nuveddami mus atgal į tolymausius laikus. Tikėjimiskai mokiniams, priešingai, auga ir, nenumeddami to, kas yra pasenti, stengiasi prisitaikyti prie naujų išlygų. Čion yra teipgi tam tikras padavimas, kuris užtikrina tula patenkestį, bet ne stovumą be atmainos. Galiausiai, sulyg tikėjimisko pajautimo, kiekvienas perijodas, kiekvienas tuntas, asmuo maž-daug yra neprisigulmingi. Aprašydami tikėjimiską istoriją by kokio perijodo, mes išystame, jog susirinkome tuo patim laiku primityviškų laikų kulto ir papročių dokumentus, artesnės praeties tikėjimiskų mokymų dokumentus ir dokumentus šios dienos tikėjimiskų pajautimų. Sale to, kulto medžiaga ne tik yra primityviškiausia, bet teipgi abelniausiai prieinama. Pas visus žmones, ir veisles mums žinomas, veiksmai, būdai ir papročiai veikiai yra suprantami. Daugur tas tik ir tėra žinoma mums. Apie teip vadinamus laukinius mes istikro nežinome nieko be to, ką jie daro ir mes jų nuomones turime išvesti iš to ir susinėsim, kurie abelnai nuveda prie labai mažo ko. Tik tautos stoviančios ant augstesnio civilizacijos laipsnio, istoriskos tautos tikroje žodžio prasmėje, ką suteikia mums tikėjimiskų mokymus, kuomet apie tikėjimiskų pajautimus mes galime įgyti nuomonę tik iš perijodų statomų didesės ir daugpusios rašaiuos, paliktos mums. Todėl didžiausią medžiagą tikėjimo apsirėiskiamybės suteikia veiksmai, kultas ir papročiai; daugumui tautų ir perijodų tas yra vieninteliu veidrodžiu, atmušančiu šiek tiek jų tikėjimiską nuomonę ir pajautimus. Šitas užtvoskia naują šviesą ant kulto istorijos ir nepalieka jo daugiau tik kaipo archeologijos dalimi. Be abejonės, mes neturime paleisti iš akių ryšio, rišančio ritualą su kitomis viešo gyvenimo pusėmis, bet ritualą pirm viso ko reikia suprasti kaipo tikėjimiską veiksmą, ir šitoje prasmėje jis butina priklauso mokslui apie tikėjimą.

I ritualiskų veiksmus reikia žiūrėti nuo įvairių atžvalgų. Jie turi simbolišką prasmę, jie yra teologijos „ženkline kalba“ (Tylor). Apeigos susideda iš simbolių, reflektuojančių garbinimo tikslą, ar subjektyviškų pajautimus ir duoda dramatišką išraišką tikėjimiskos mąstims. Daugelis, k. v. Schleiermacher, perdaug pridavė svarbos esteiškai kulto pusei, kaipo atstoviskam veiksmui. Istikro negalima skirti nuo kitų svarbesnių kulto pusių, k. v. praktiskosios. Ko žmogus labiausiai trokšta savo tikėjime, tai pirmiausiai ne simboliškojo savo nuomoniu ir pajautimų statymo, bet apturėjimo tula nuopelny, kuriuos jis tikisi gausias už savo veiksmus. Praktiskieji šitų ritualiskų veiksmų tikslai yra įvairūs. Kartais siekis susimeta į tam tikrus dalykus, patenkinančius medžiagiskų reikalus, kartais pagaidimas susideda iš daugias abelnų ir dvasiškų dalykų, k. a. ceremonija daroma užlaikymui tam tikros kosmiskos tvarkos ar gavimui žmogui tam tikrų pajėgų arba viršžmogysty išgalių. Augstiesniame laipsnyje aukojimo veiksmė žiurima ne tiek dovana kiek davėjas ir laukiama dievų mylista ar jų draugija. Šitos įvairios pažvalgos veda prie įvairių nuomonių apie dievus, kurioms yra teikiama auka, ir prie įvairių rūšių ir dievotumo laipsnių, kadangi yra sakoma, jog „žmogus auga su savo tikslo augiu“. Ritualų istorija parodo didžiausią įvairybę šitų tikslų ir būdų, vartojamų jų atsiekimui. Labai svarbu sužinoti, ar geidžiamoji draugija su dievais reikia suprasti doriskoj ar medžiagiskoj prasmėje. Pirmoje, didesnė svarba yra įteikiama žmogui, kaipo veikiančiam, antroje, draugija yra padaroma Dievo. Ritualiskas veiksmas yra todėl laikomas kaipo žmogaus pildenybė, arba kaipo dieviškas palaiminimas (sakramentas), ir šitas padaro giliausią dalinimo ruožą tarp etiskos ir mystiskos pusių tikėjimisko gyvenimo ir veiksmo. Nuo etiskos atžvalgos skirtumas tarp tikėjimo, subjekto ir objekto, tarp žmogaus ir Dievo, yra atsargiai užlaikomas; nuo mystiskos atžvalgos tasai skirtumas nyksta ir draugija persikeičia į tolygumą. Dar yra viena kulto pusė, kuri reikia paminėti, pedagogiskoji. Kultas yra forma, kurioje tikėjimas apsirėiskia, užsilaiko ir plėtojasi. Apeigos yra tikėjime vienybės ryšiu, kuriuomi pavieniai risasi draugijon su kitais bendrabroliais tikėjime, nors ir toliausiai nuo jų sulyg laiki ir vieta. Galiausiai, su apeigų pagelba, svietiskieji, pustikiai ir vaikai yra išmokinami teip, jog jie stoviasi tinkamai dalyvauti tikėjimo geradėjybėje.

10. GARBINIMO TIKSLAI.

Kaipo abelniausiai tikėjimo aptarimą, Tylor padavė tikėjimą į dvasišką esybę. Vienok teisingiau ir pilniau būtų tikėjimą aptarius kaipo tikystę į viršžmogiską pajėgas drauge su jų garbinimu. Bet, kaip ten nebuk, tikėjimo apsirėiskiamybė turi prasidėti nuo apsvartymo įvairių tikystės ir garbinimo tikslų, todėl keletas abelnų pažvelgimų bus naudinga kaipo įžanga.

Tikėjimas, po teisybei, teturi tik vieną tikslą, gyvą Dievą, apsirėiskiantį pas visas tautas, kaipo vienas tikras Dievas. Nors daugumai jis yra tik iš dalies žinomas, ar visai nežinomas, kadangi dieviška garbė yra duodama greičiau Jo darbam ir Jo galybė negu Jam pačiam, bet galų-gale visas garbinimas yra teikiamas Jam ir žmogus negali nieko suprasti dieviškų, kas nėra tikrai paėjęs nuo Jo*).

* Apie šitą pažvalgą žiūrėk Malochi I. II; Veikiniai XVII, 23; Romėnai I.

Nuo šitos atžvalgos žiurint, daugdievytė pagonų garbinama stoviasi tuščiomis, beprasmėmis ir net nevidoniskomis esybėmis, nedievais, netikrais dievais, arba tikromis dievistikomis galybėmis ir kokybėmis, tik atskirtomis nuo jų subjekto ir statomomis po vieną. Pirmesnį pažvalgą buvo labiau abelnai pas izraelio pranašus, kuomet, teip vadinami, pagoniskieji Indijos, Egipto ir Graikijos galvočiai atėdavo prie nuomonės, jog daugdievytė yra vienos dieviškos galybės apsirėiskimai.

Dabartės mus liečia ne vienas, bet daugelis tikėjimo tikslų. Ne lengva pasakyti, kaip mes galime aptarti šituos tikslus abelnai. Mes matome pirmiau, jog fetišas vienu yra laikomas kaipo garbinimo tikslas, kitų, kaipo magijos budas, kuomet istikro jis yra abelnai neatiskiriamame vienume. Bet jei net klausimą pastatius kitaip, pav. sulyg gamtos garbinimo, tai vis yra sunku pasakyti tikrai, kas padaro tikrą garbinimo tikslą. Ar medžiagiskasis daiktas pats, ar glaudantis jame dvasia, ar dieviškoji galybė, apsirėiskianti jame? Mes susitiksime su šitais klausimais ir vėl, peržiurdami įvairius tikėjimo tikslus, ir atrasime, jog nėra atsakymo pritaikomo prie visų lygiai. Gamtos garbinimas yra teip įvairiai aiškinamas, kad sunku yra surasti visuotinę formulą jo prasmėi. Dėltogi nėra galima rasti užtektino atidalinimo tarp įvairių garbinamų daiktų. Prysakinis ruožas tarp matomo ir nematomo, pajautiskų ir viršpajautiskų negali būti kitokis, kaip tik svyruojąs. Max Mueller padalino pajautiskų daiktus, kurie buvo garbinami, į čipnius, kaip v. akmenys, kiaurai, puscipnius, kaip v. medžiai, upės, kalnai, juos ir žemę, ir neapčiuopiamus, k. v. dan-

gus, žvaigždės, saulė ir mėnuo. Gal dalinimas į žemiškus ir dangiškus daiktus būtų geriau, bet nėra dalinimo atsakančio nuodugnai apnekei.

Iš šito visko aišku yra, kaip ankstas yra ryšys, kuris riša tikėjimą ir garbinimą vienu su kitu, o jiedu abudu jų tikslus. Šitos taisyklės vienok nėra be išimimų; yra, tikėjimiskos nuomonės, kurios niekad neapsirėiskė darbuose. Tuli laukiniai, pav., istikro tiki į gerus dievus, bet garbina visuomet nelabuosių, kadangi gerieji iš savo prigimimo negali nieko kito daryti, kaip tik gerą ir todėl nereikia jų bijotis. Dar įdomiausias, jeigu yra ritualiskai įvairių rūšių veiksmas, neturį atsinešimo prie jokio daikto, arba su atnaša visai išnykusia. Šitas tankiausiai atsitinka magiskose lankstynėse. Nors dievai buvo tankiai prišaukiami jose, bet jų pasisekimas nepriklausė nuo dievų, tik nuo pasakomų formulių ir daromų lankstynių. Teisybė, jog Roskoff savo genjaliskame magijos išaiškinime išveda ją nuo tikėjimo į labdaringas pajėgas, įbrėztas žmogaus vėlėje. Su šitomis tai pajėgomis žmogus geidžia būti suvienytu, idant įstengtų pergalėti blogiasias pajėgas, gresiančias jam. Bet Roskoff niekuomet neparodė, jog laukinius tikrai jaučia šita labdaringų ir nevidoniskų pajėgų dualizmą, ir per magiją geidžia pastatyti save draugijon su viršžmogiska pajėga tolygia su jo paties dvasia. Ne vien magijos lankstynėse, bet teipgi ant daugelio augstesnių tikėjimo laipsnių tikslas tankiai buvo atmetamas į šalį ritualiskų veiksmu ir tikėjimiską lankstynę. Šitas istikro visuomet yra teip, jei ritualiskas veiksmas yra laikomas butina sąlyga tveriančia pajėgą tikėjimiskų labdarysčių — opus operatum. Čion tas pats prileidimas yra daromas, kai magiskose veiksmuose ir procesas pats teisingai gali būti pavadintas teipgi magiskuoju. Kitiems žmonėms kultas yra toli mažesniu dieviškų esybų garbinimu, negu maž-daug organizuota magiskoji lankstynė, kaip šitai, pav., Chinoose, Assyrijoj, Babilonijoj ir Romoj. Kitose vietose ritualiskas veiksmas pats stoviasi dieviškų, procesas, kurį mes galime dar pastebėti Romos katalikiškame sakramento gerbime. Šitoji linkmė, statanti ritualiską veiksmą į dievų vietą, prieina augščiausia laipsnį Indijoje. Čion pirmesniuose laikuose buvo tikima, jog dievai gimę iš aukos. Ne tik tas, bet ir aukojimo ritualas ir apmąstymas teipgi, askėsis ir kitos lankstynės pastoj teip neprigulmingos, jog dievai buvo laikomi neturinčiais daugiau įtekmes į šitų žmogysty veiksmų pasisekimą. Šitoje prasmėje pradinis buddizmas teipgi buvo ateistiskas: jis neatmetė liaudies dievyčių, bet joms nedavė jokios tikėjimo, labdarijų apturėjimo įtekmes. Tokiu būdu mes atsinuojome, jog ne tik ritualiskas veiksmas jo siauresnėje prasmėje, bet teipgi mokslas ir lankstynės gali pasbėti neprigulmingais išganyko būdais. Vėlesniame žydiškojo legališkojo tikėjimo perijode, talmudinėse mokyklose, Įstatymas pats stoviasi toli didesniu tikėjimo tikslu, negu patsai Dievas. Kaip į paskutinį pavyzdį tikėjimisko tikslo žydu, mes galime atkreipti atidžią į butus mūsų pačių laikų palinkimus. Nors šitie palinkimai neturi nieko bendro su magiskomis ir ritualiskomis teorijomis ir jie priduoja mažą vertę ritualiskiesiems veiksmams, bet tikėjimas juose visiskai yra susigėręs į subjektyvišką dievotumą be jokios atnašos prie kokio nors tikslo. Placiai išsiplatinus savo filozofiskoj ir liaudinėj formoj yra teip vadinama agnostiską teorija, kuri užgina, jog tikėjimo tikslas gali būti atrastas ar žinomas, bet kuri, anaipolt, nenori išsivadėti auklėjimo tikėjimiskų palinkimų bei pajautimų.

Čion galima pasipriešinti, kad mes duodame save apgauti išvaizdoms ir kad istikro jokis tikėjimas ir jokis kultas negali būti be tikslo, kadangi visuomet ir visur, net veiksmuose, kurie tartum neturi nieko su dieviškomis pajėgomis, kartais randasi, nors ir abstraktiška mąstis tik, kaipo dieviška pajėga, yra dievinama ir tikėjimiskai garbinama. Jei mes reikalautume lygiai tokio jau apsklembimo, tai tas galėtų būti teisinga, bet aktualiosiomis buitims, kuriose šita tikėjimiską sąmonė apsirėiskia, nėra teisinga, kadangi tikėjimiskas veiksmas pats ir be jokio atsinešimo prie kokio nors kito daikto ar asmens, yra manoma užtektina. Reikėjo todėl išaiškinti šitą pusę mūsų dalykų pirma apnekejimo įvairių garbinimo tikslų.

11. STABMELDYSTĖ.

Žmonių kalboje žodis stabmeldystė tankiai yra vartojamas prasmėj pagonybė abelnai, kaipo vardas visokiam stabų garbinimui priešingai tikram tikėjimui. Šitas vartojimas vienok toli gražu nėra teisingas, kadangi stabmeldystė yra tikėjimiskų stabų gerbimu. Bet kas yra stabas? Yra du svarbūs atsakymai ant to. Stabas yra aprašomas kaipo pavaldiskas persibstatymas jei kokios dieviškos esybės, ypatingai, maž-daug, tobuloje žmogaus formoje; arba, kadangi jis teipgi galingas pats, kaipo medžiagiskąsios tosios pajėgos gyvenimas teip, kad sunku yra atskirti jį nuo fetišo. Mes negalime iš tų dviejų manyimų rinktis, bet turime abudu sujungti. Mums ryšys tarp vaizdo ir to, kas yra vaizdoma, yra tik vaizdomas, toks jau, kaip ter vardo ir vardinamo daikto, bet žmonės žemesnio civilizacijos laipsnio jis yra tikras; jiems pradinė butybė ir pajėga yra vaizde. Tokiu būdu atsitinka, jog tas pats stabas, į kurį daugiaus apsišvietę žiuri kaipo į paprastą dievybės ženklą, tamsesniams protui rodosi jis turįs patį dieviškumą. Šitos dvi pažvalgos eina perdėm per visą stabmeldystę. Jų nereikia paleisti iš akių net gvildenant klausimą pirmutinės stabų pradžios. Šita pradžia negali būti susekama vienoj idėjoj, bet reikia prileisti abi pažvalgas į dalyką. Reville kaip ir Tylor matė šitą teisingai. Abudu jie žiūrėjo į simbolišką prasmę kaipo į prading, bet abudu teipgi aprašo perėjimą nuo paprasto persistatomo vaizdo į veiklų fetišinį vaizdą, vargiai teatskiriamą. Goblet d'Alviella be reikalo kaltina juos už tai, kadangi jis pats istikrųjų turi tą pačią pažiūrą, tik deda mažą, galima sakyti, permažą svarbą simboliškai prasmėi ir vartoja „stabą“ kaipo vardą vaizdu tik, lyg kad jį suprasdamas gyvu ir veikiančiu. Nėra jokios abejonės, kad stabmeldystė kalta savo didelę svarbą ypatingai šitai dieviškos pajėgos įsikunjimo nuomonei. Nėra galima praveisti tikrą rubežį tarp stabo ir fetišo, kadangi mažas ruoželis ir keli parvos brūkneliai gali perkeisti fetišą į stabą. Net nežinia prie kurios šitų dviejų kategorijų skirti mažus vaizdelius, teip vadinamus chemi, kurie ant salos Hayti buvo dirbami tuksantčiais, nelemciausiose formose, abelnai vartojimui. Tą patį galima pasakyti apie daugumą lėlių, hermy, ir tt., kuriuos galima matyti mūsų etnografikuose muzėjuose. Gal mes galėtume pasakyti, jog stabą geriausiai atskirti nuo fetišo pagal nudirbimą žmogaus ranka dievo ar dvasios vaizdo. Abėji, kaip didieji dievai, teip ir žemesnės pajėgos gyvena ir veikia jų vaizduose. Net numirėliai dar vis tebebuvo jų vaizduose ir rupinasi gyvyčių likimais. Nors mes negalime drauge su Spenceriū pasakyti, jog garbinimas mirusių yra visos stabmeldystės versmė, bet mes neprivalome užmiršti, kad garbinimas pratėvių pa-

(Toliaus bus).

JOVARAS.

Pirmieji Žiedai

Tarp krumų ir pelkių išaukšt, pažyskit,
Pirmieji žiedai!
Priduokite jauną gražybę laukams
Ir pranašais bukit naujiems laikams,
Nors vargin ledai,
Salnas pergalię po pievas pasklyskit!

NULIUDUS.

Nuliudus tu matai
Ilgos nakties tamsybę,
Juodų minčių gilybę,
Tamsos miglas radai...
Išeik iš tos tamsos,
Kas giedrą dorą ardo,
Jieskok augstiesnio vardo
Ir stengkis prie šviesos!

—VI-04.

SERGANČIAI VAIDELIUTEL.

Siautė oras rudens, buvo drėgna, šalta,
Buvo tamsia migla apsisūpus gamta.
Vandens kilo augstyn, bėgo upės vaga,
Geidė pievas pasiekė pasikėlus banga;
Oras nešė ligas ir spaudimą minties,
Ir klaidino jausmus tarp tamsiosios nakties.

Vaidelutė graži prie žinčios šventos,
Neiškentus bausius prispaudimo gamtos,
Perkėntėjus ilgai... ji susirgo labai...
Jis suvarstė skausmai, lyg audiniai žaibai...

Vaidelutė jauna, tu viską palikai!
Tai paguldė dievai, gal tu jiems patikai...
Nebekurstai ugnies prie žinčios šventos;
Nebegiedi giesmių prie šviesiosios aušros...
Kas tėvynės vaikams saldų jausmą pakels?
Kas prieš tamsą kovot jaunus vyrus suks?

Vaidelutė šviesi, spindulys tamsos!
Tau negėsta ugnis iš širdies gilumos!
Tavo rutų žiedai iš darželio brangaus,
Nusilenkę žemai šaukia meilės dangaus;
Jie paskendę maldoj šaukia liudnai, karštai,
Meldžia meilės dievų, kelia mintį augstai.

O Praturtina graži, susimilk ant panų!
Tu išgydyk ligas ir gyvenk tarp jaunų!...
Ir tu Milda dievė, tu gražybė gamtos!
Ar pavydi jaunims savo meilės šventos...
Didis dievas esi, o Perkūne šventas!
Jog tu viešpats visų! Tu prašalink ligas!...

Vaidelutė jauna, ne bijok, ne liudėk!
Tik jaunybės žiedais kaip žydėjai žydėk!
Sventa meile dievai tave myli labai,
Susimilk ir nebus ir užges jų žaibai.

Vėl giedosi ramiai tarp mergaičių jaunų,
Ir gerės gamta tarp žalių augmenų.
Vaidelutė baltų labai puikių bausių,
Saulėi tekan rytas gojų skambūs garsai.
Kels iš miego sapnų ir senus ir mažus,
Sausk į darbą visus kad bus oras gražus.
29-XI-04.

II.

Ji rubais jaunybės puikiai aprėdyta
Ir dangiškų dvasių lengvučiais sparnais,
Lyg ančiulės linksmai angstybėje skraido.
Lyg jūros dievaitė Ją kasos papuošia
Ir linksma, sviruoją, lyg beržo šakytės,
Apkaišo Jos veidą begalo gražiai.

Jos melnės akys lyg jūros paviršius,
O aiškios lyg vasaros oras gražus;
Malonios lyg žvaigždės kad naktįje mirga,
Kad spindulius siūnčia nuo augšto dangaus.

Jos veidas toks blaivus, lyg vasaros rytas,
Rausvai nusidažęs šviesos spinduliais.
Ji šneka taip meiliai, lyg šlamantys gojus,
Lyg miško lapeliai, kad šnabžda ramiai.

Kvėpuoja taip tykiai kaip lengvas vėjelis,
Kvėpuojantis vasaros pievų kvapui.
Sirdij verda kraujas, o pulsas vis plaka,
Lyg bangos ant jūros nerimst niekada.

Jos krūtys dar jaunos Jai puošia krūtine
Lyg vasaros pievas kad puošia žiedai.
Krutinė palengva nuo kvapo kilnojas,
Lyg Nemuno bangos tykiam vakare.

Ir turi nematomą ugnišką kardą,
Juo perveria širdį vaikiniams — jauniems.
Ji turi dar tokią nesuprastą jėgą,
Kurįja pasotin varganas dvasias.

Ji mok lyg dievaitė jaunimą užburti,
Paimti, lyg vergus, prišt prie savęs.
Už dangų giedresnė, už lendrę lengvesnė,
Grazi kaip lėlija tarp rožių žiedų!

Lyg dievė galinga, šilkiniais švelnumais,
Ne vieną įtraukia į meilės tinklus.
Ne vienas vaikinas užvilta kentėjo,
Bet nemetė meilės, mylėjo karštai.

Kas trokšdamas meilės į ją įsimyli,
Tam kančios nebaisios dėl meilės kentėt.
Kai-kas vis ilgėdamas džiūsta ir nyksta,
Ir trokšta kol gyvas bučiavimo Jos.

Ji taip lyg alkoholis smagėnis sukel,
Apsvaigintas trokšta mylėjimo Jos.
Kas ją labai myli, o ji neatjaucia,
Tas verčia sau vienas begalo saldžiai...

Tik ji vienintelis tas dvasiškas maistas,
Kuriumi maitinas vargana mintis.
Ji daug malonesnė už visą pasaulį,
— Augčiausias gražumas gražiosios gamtos!

Už geles puikiausias daug kartų gražesnė!
Grazi!... Tik beturti su ja nesidžiaugti!...
Ją žmonės turtingi tegali mylėt...
Beturti! Geriau ir svajoti perstok!...

18-III-06.

IS MANO MINČIŲ.

Aš drįstu nueiti prie mokslo žmonių
Ir jiems nesigėdiju rašyti eilių...
Aš prastas vargdiekis, visiems įkirus,

Tamsuolis, be mokslo, nedoras, bjaurus...
Man rankos neduokit visi susitarę,
Ir bukite ramūs iš buto išvarę...
Kas erzina ir dailį išardo,
Tokių, kad nebūtų nė vardo...
Ir jaunus panelės, ir savo namus

Mans neįleiskit, aš kvailas žmogus;
Kaip mokyti vyrą nemoku šnekėt...
Nereik su manim draugystės turėt...
Nemoku prancusai, nei lenkiškos knygos,
Aš Tamistoms ne brolis, ne draugas, ne lygus...

Aš prastas — muzikas — sodietis,
Tautos mažutis tautietis.
Nueisiu prie savo sodiečių — žmonių,
Išstosi į kelią senovės draugų,
Ir jiems savo dvasią pavėsiu akiai...

Jie ves mane jauną kur skamba stiklai,
Ir kur popėrosais tirštai priskmilyta,
Kur šoka ir griežia per naktį lig ryto.
Tik aš jiems įtikti nemokėsiu...
Atstumas ir vėlei liudėsiu...

Aš gert nemokėsiu "baltakės" pilkos,
O jie pasigėrę mane vis kolios;
Jų žodžių žemųjų bus liudna klausyt,
Verksiu... negalėsiu aš jų pataisyt...
Prie senių prilgti teipat nemokėsiu,

Aš pipkas rukti, turbut, negalėsiu.
Nė žaist su jaunaisiais nemokėsiu,
Nė tancijų dailiųjų nešoku...
Mergelės, nė moters manęs neprimis.
Gyvenimo tiesas man svietas atims...

Daugiau aš norėčiau kaip dirbt ir miegot...
Aš trokštu ir džiaugsmo, ne vien asarot...
Aš trokščiau krutinę, jausmus nuraminti
Ir skausnėlių širdį kurnos atgaivinti.

Atstumas, nuliudęs, verksmingas,
Rašysiu aš eiles jausmingas.
Vilties jau nustojęs, pradėsiu galvot,
Ar mirt apsilėdęs, pametęs kovot...
Ir jau negalėdamas gero daryt,

Pradėsiu liudniausius rašius parašyt...
Jaunieji sakysit: — Tai naujas poetas,
Svajotojas, dainius, gamtos numylėtas!
O aš nelaimingas kentėsiu,
Į temantį rytą žiūrėsiu...

Ir jau paskutinios nustojęs vilties,
Pat sau pasiskirsiu nueit ant mirties...
Prakeikęs tiranus, tiesų plėšikus,
Apverkęs skaudėnus, įjėgų siurbikus,
Ir proto nustojęs gyvybę ardysiu...

Nueisiu į Ventą ir pasiskandysiu...
Kur busiu, tikrai, neišgirstė,
Už metų ir vardą užmiršė.
Venta mane liudnų su meile priims,
Jos kristolo vandens nuo svieto uždengs...

Mirgėdamas bangos supuos ir myluos;
Upinė dievaitė priglaukus bučiuos.
Šnabždėjimas vikšrių sužadys meilumą,
Ir duos įkvėpimą, ir gilų ramumą.

Nebus tada ilgų išėtis,
Svajot ir per amžius mylėtis.
25-I-06.

SUDIEV LIETUVAITĖ!

Sudiev lietuvaite! Vargai dėl manęs,
Už mokslo, už darbą, jau ačiū sakau;
Daug laiko padėjai, ilgai gaisinau,
Naudos neturėjai niekėi dėl savęs.

Einu jau į darbą, į sodžius, laukus;
Net mintį man slegia, sunkūs ten darbai.
Ten žmonės nuliudę, visur tik vargai...
Miege ten gyvena, jų oras tamsus...

Man dvasia penėjai gražiausiu maistu,
Ir traukia į dorą su meilės jausmu;
Rašyti pakurstė, davei įkvėpimą.

Dabar jau ilgėsiuos, kentėsiu skausmus
Ir verksiu, liudėsiu visai neramus.
Varge paskandysiu dvasios pakėlimą.
—XII-04.

UZ PATARMES AČIŲ!

Pavestas p. Z. S.—nei.

Už patarmes ačiū aš Tamstai sakau,
Ir taip labai liudnai dabar nerašau.
Už gyvastį, buvį kovoti priešais,
Metus ir kitus, gal, mirtis neateis...

Venta bebanguoja viena be manęs,
Jau nežadu gelmėj skandytį savęs.
Geriau bus išlėsti ramiai kapuose,
Neng tekančio vandens bangų-bangose.

Vistiek aš gyventi ilgai negaliu,
Dar budamas jaunais, numirti turiu...
Aš džiūstu lyg pakirstas medis miške,
Ir vystu lyg žiedas, sumintas lauke.

Nuimrės nueisiu į dangų augštai,
Kur šventosios dvasios dainuoja šaltai...
Išnyksiu ir žūsiu nematęs šviesos;
Ant žemės gyvenęs, neradęs tiesos...

Jausmų nė gyvybės jau nieko nebus...
Už keletą metų ir vardas pražus.
Meldžiu nuo gyvybių, nors tiek padaryt,
Ant kapo nors viena lėlija sodyt...

28-III-06.

MALONIAI MERGELEI.

Kad busiu suvaręs, gliai nusimings,
Kad spaus mano dvasią liudnumas atgimęs...
Kad imsiu galvot, ar mirt, ar gyvent?...
Ar jaunus pražut, ar laukt ir pasent?

Kad sapnai ims baidyt mano vėg,
Kad bijosiu ir savo šešelio,
Ir kada pats savęs nebekėsiu...
Tai lauksiu ilgai gražesniųjų laikų,

Ir lauksiu užsivintant aušros iš rytų.
Vis lauksiu didžiau,
Kad butų geriau!

Kad graus mano širdį baisiausias kartumas...
Nelinksmis nė vasaros pievų žaumas...
Ir viltis pames, svajonės apleis,
Tamsiausias naktis man protą užkleis...

Kada nieko mylėt negalėsiu,
Bė tiesų, kad atstumas, liudėsiu,
Gal iš skausmo numirtį pasivėsiu...

Bet lauksiu ilgai gražesniųjų laikų,
Ir lauksiu užsivintant aušros iš rytų;

Ir lauksiu šviesos,
Ramių, malonios!
Ilgėjimą kėsiu atkalęs, nupuolęs,

Ir vilties nustojęs, ant amžių prapuolęs...
Kad pulsas tik plaks ir galva skaudės,
Sirdis norės verkti ir tai negalės...

Nesulaukdamas nieko jausmingo,
Išrinksiu sau! keli verksminga,
Ir keliausiu nuliudęs, paklydęs...

Bet lauksiu ilgai gražesniųjų laikų,
Ir lauksiu užsivintant aušros iš rytų,
Ir stumsiu metus,
Lyg sunkius ratus!

Aš dvasioj paklydęs, ant kuno pražuvęs...
Užsivintant pas draugę, seniai jau bebuves;
Nelejudsi man pradėti šnekėt,
Išbėgtum, gražiai pasakius, lūkt...

O jeitum žiedais apsikaisius
Ir gražiai paprastai apsitaisius.
Tada linksmai susukčiau išvydęs:
— Aš lauksiu ilgai gražesniųjų laikų.

Ir lauksiu užsivintant aušros iš rytų,
Dabar jau gerai,
Bus linksmu ilgai!

Pasveikinsu linksmai, maloniai šnekėdamas,
Dangiškų veidų meiliai pažiūrėdamas,
Zibėdamas skaisčiai žvaigždžių akimis,
Penėdamas saldžiai, jausmais, mintimis.

Ir nueituvu ten kur tos bangos,
Pasikeldamos mirga ir rangos,
Tada ežero krantui skaičiuoju:
— Aš lauksiu ilgai gražesniųjų laikų.

Ir lauksiu užsivintant aušros iš rytų,
Sulaukiu dienos,
Gražios, malonios!

Dabar jau, meilutė, apšvies mano dienas,
Dabar niekada jau nebusiu aš vienas!
Ilgėtis gana dabar ištiesų,
Nereiks jau bijot širdies debesų!

Stai dievaitė, virsgamtiška poni!
Ji gražiausia, visiems ji maloni!
Ir aš jai tokias eiles rašysiu:
Sveika buk dievaitė, gražiausios gamtos!

Tu dangiškas anjuelas, meilės šventos!
Palaiminta buk!
Palaiminta buk!!
19-I-06.

TYKŲS, TYKŲS VAKARĖLIAI.

Tykųs, tykųs vakarėliai,
Tykų ramu ant lauko;
Sviesų rausvi debesėliai,
Padangėse plauko.

TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ
DRAUGYSTĖS REIKALAI.

Visus rašius Tėv. Myl. Dr. Jos reikaluos, kuopus ir pavienios ypatos malonės slapti Dr. Jos Lit. Kom. nariui ir redaktorui.

J. LAUKIS,
501 Brick st., Valparaiso, Ind.
IZIDININKO KAUCIJA.

Antrojo T. M. D. susivaziavimo tapo pripažinta, kad Centrališkas Draugijos izdininkas turi užsistatyti kauciją sekantiems. me-tams sumoje \$2000. Teisybė, šiū-mai laikui pas izdininką randasi daugiau \$2000, vienok netrukus reikės apmokėti išleidimą Kudir-kos raštų ir Draugijos izdas tu-rės žymiai pasimazinti. Tos prie-žasties dėlei tapo nuspręsta, jog užtenka \$2000 kaucijos. Iki šiam laikui, pakolei T. M. D. buvo dar ne inkorporuota (be čarterio), iz-dininkai užsistatydavo kauciją pri-vatišku būdu ant Centrališko pir-mininko vardo sumoje \$500. Šiuo-mi pranešame, jog p. Povilaika, T. M. D. izdininkas, jau išpildė antrojo susivaziavimo reikalavimą ir prisiuntė man paliudyjimą, kad už jį yra užstatytas "bondas" su-moje \$2000 per "American Bond-ing Company of Baltimore".

"Bondas" užstatytas ant metų laiko iki 2 dienas Berzelio 1910 metų. Lėšos užstatymo minėto "bondso" išneša \$10 ir, pagal su-sivaziavimo nutarimo, padengtos iš T. M. D. izdo.

KUOPŲ VIRŠININKAMS.

Jau rašėme pirmaus, kad Ku-dirkos raštus galės gauti tik pi-lni T. M. D. sąnariai, užsimokė-jusieje už šiuos 1909 metus. T. M. D. knyginius išsiuntinė tik tiek eg-zempliorių minėtų raštų, kiek Cen-tro sekretorius ras užrašytų sa-narių savo knygoje. Todėl yra didelis laikas, kad patikrinti, ar surašai kuopų sutinka su Centro knygomis. Tas būtinai reikalin-gas dėlei išvengimo nesusipratimų terpu kuopų ir Centro. To-dėl meldžiame kuopų raštininkus, idant prisistytų Centro sekretoriui, p. V. A. Greičiui, pilną surašą sąnarių savo kuopos su pažymėjimu, kiek koznas yra užsimokėjęs už šiuos 1909 metus.

Gavęs surašus, Centro sekreto-rius galės galutinai sutvarkyti sa-vo knygas, kuriose laike buvusios virutės labai lengvai galėjo įsi-raukti klaidų.

Mums smagu patęmyti, jog ne-virių kuopų viršininkai labai ri-masi savo kuopų reikalais ir sten-giasi laikyti juos visados tvarko-

je. Stai, neseniai ir be prašymo gavome pilną atskaityt apie stovį kuopos nuo p. C. J. Danjuno, 44 kuopos viršininko, Greenpoint, N. Y. Prie tos atskaitytos pridėtas pil-nas surašas kuopos sąnarių su vi-somis reikalingomis žiniomis. Centro valdyba meldžia ir visas kitas kuopas prisistyti augščiaus minėtus surašus.

B. K. Balevičius,
T. M. D. Pirmininkas.

P. G. Tamistos noras sutverti T. M. D. kuopą savo apilinkėje yra labai girtinas; kiekvienas ge-ras tautietis privalytų tą daryti. Musų apšvietimo reikalai: tasyk sparchias žingsniais eity pirmyn, bemokslų skaitlius; o su juo drau-gė skurdas ir kiti nemalonūs ap-sireiškimai išnyktų iš musų tarpo ir mums neliktų priežasties de-viuoti dėl sunkumo padėjimo.

T. M. D. įstatas galima rasti kiekvienoje T. M. D. išleistoje knygelėje, o jos neturint galima kreiptis į draugijos pirmininką, p. B. K. Balevičių, 819 — 32nd st. Chicago, Ill. Naujos kuopos na-rių vardus reikia pasiūsti raštinin-kui: V. A. Greičius, 7 Stiles Hall, Valparaiso, Ind., o sumokėtus pi-nigus izdininkui — A. J. Povilai-ka, 804 Bank st., Waterbury, Conn.

Iš visur.

Laikė paskutinių riaušių mie-ste Barcelonoj sudėgino 40 klio-sterių, zokonininkus išvaikė, bet gyvų neužmušinėjo, išnešė tik su-procesija nuo seniai klioistoriuose palaidotas minykšas. Per išde-ginimą klioistorių 7000 našlaičių ne-tekio prieglaudus. Sudėgintas teip-gi Barcelonos gamtos muzėjus ir dailės mokykla. Sudėgintas teip-gi knygynas mokslo muzėjaus, kuriame buvo 7000 tomų didelės vertės knygų.

Mokslinčiai neseniai susekė teip, tikrą budą apskaltyti senu-mą žuvį, kaip iš kamieno ap-skaito senumą medžių. Senumą žuvį apskaito pagal daugumą teip vadinamų Otolithų, arba kau-likų grumulelių randamų žuvies girdėjimo organuose. Otolithai pa-sidaro du kas metas — vasarinis buva šviesesnės parvos, žieminis tamsesnės. Taigi iš skaitliaus Otolithų porų galima spręsti apie žuvų metus.

Ant Havai salų pasibaigė streikas japoniečių plantacijų dar-bininkų.

Jau nutilo paukštuzėliai,
Upės nebanguoja;
Mūsų broliai — bernuzėliai
Dalgijų nevaliuoja.
Mėlynakės — seserėlės,
Gėlių prisiskynė;
Iš liudnyų asarėlių
Vainikus nupynė.
Žvaigždės mirga, mėnuo šviečia,
Pailsėti šaukia;
Jaunos mintys širdį kviečia,
Pas mieliausią plaukia.
Skausmo tinklą jausmas audžia,
Ilgv taip palikti...
Sielos vargas baises spaudžia,
Negaliu užmigti...

12-VII-08.

KUR GRAŽIAUSIA?

Gražu tarp žaliuojančios dirvos rugių,
Kad žydinčios varpos ant lauko linguojas,
Gražu kada kalnas lyg jura banguojas,
Kad mirga sparneliai margųjų drugių.

Gražu kada gėlėmis dengias laukai,
Kad liudnai kukuoja raiboji gegutė,
Kad skambin ir šneka paukštytė mažutė,
Nuo vasaros vėjo, kad šlama niškai.

Gražu kada žiba karoliai rasų,
Kad saulė iš ruko nuraudusi kyla,
Kad ryto vėsumas truputį apšyla,
Kad asaros bėra nuo medžių kasų.

Gražu tarp pražydusių pievų žalių,
Gerėtis gražybę vingiuotų upelių,
Klaudytis šnabždėjimo vikšrių lapelių,
Sėdėt tarp sulaužytų sluogsnų uolių.

Daug kartų gražiau kaip tarp dirvos rugių,
Pabūt, paviešėt tarp jautnų lietuvačių,
Ieiti į širdis jautriųjų mergaičių,
Ir dvasią priglaut prie gerųjų draugių.

Gražiau, kada meilės ištroškūs širdis,
Pasilsia prie savo mergytės — mieliausios;
Tada tiktai gimsta svajonės giliausios,
Ir žūna ilgėjimo liudna naktis.

Gražiausia — kad meilė pasklystų plačiai,
Kad vestų žmoniją prie tikslo augščiausio,
Visuomenę trauktų prie veiksmo karščiausio,
Kad rodytų taką į laisvę stačiai.

13-VII-08.

Su viršum 300000 Svedijos

darbininkų, taigi 20ta dalis visų gyventojų streikuoja. Stokholme, krašto sostapilyj truksta jau mai-sto žmonėms: duona pasibaigė, mėsos teipgi mieste ne daug, viskas neišpasakytai pabrango. Valdzia iš savo rankas paėmė pristatymą pieno ir po truputį duoda jo al-stantiems žmonėms. Iki šiol mie-ste dar ramu, bet valdzios laukia riaušių, todėl iš visur traukia ka-riūmenę.

Nekentimas Anglijos ir jos jungo greitai platinasi Indijoje. Kaip paduoda laikraštis "Daily Telegraph", indiečių nutarta nuo 7 d. rugpiučio pradėti boycotuoti atgabenamas iš Anglijos prekes. Atsirado indiškas pranašas, bai-gęs Anglijoj universitetą, kalbi-nantis didžiausioj paniekioj laikyti visus tuos indiečius, kurie su an-glijonais draugauja, su jais lai-kosi.

Atkakę į Trancoe tuli sana-riai Wellmano šiaurinio žem-galio ekspedicijos pranešė, jog amerikonas Wellman pasirengs, jau kitą savaitę su savo orlai-viu nuo salos Spitzbergeno lėkti prie šiaurinio žemgalio. Kad tik šmet jam pasisektų geriau negu pernai.

Komitetas šelpimo Mesinos žemės drebėjimo aukų pagarsino laikraščiuose, jog jis šelpimui te nelaimingų aukų surinko 5 mi-lijonus doliarų; dabar iš tų pinigų liko tik 25000 dol.

Visuotinas streikas Svedijoj platinasi vis labin. Prie streiko pristojau spaustuvų darbinin-kai. Karalius bandė taikyti ne-sutinkančias puses, bet jam nepa-sisekė.

Kariškasis teismas Rostove pas-merkė 18 ypatų, uždejęs jų 1908 m. respublika. Iš tų ypatų: 3 siun-čia Siberijon, 2 prie sunkių darbų per visą gyvenimą, o 13 gavo po 6 metus tvirtovės.

Netoli Stettino, Prusuose, lai-ke smarkios vėtros paskendo tris žvejų laivai su visais ant jų bu-vusiais žmonėmis. Vilnys prie kranto atnešė dvyliką prigėrėlių kunų.

Pasimiręs Ryme Ispanijos pretendentas kunigaikštis Don Carlos užrašė popiežium rinkių dai-lės daiktų ir pinigų 2 milijonu doliarų.

Persijos randas pasitūlė nu-mestam nuo sosto Persijos šachū metinę algą po 75000 do., taig tik, kiek gauna Amerikos pre-zidentas, jeigu išduos savo bran-genybes, arba bent pasakys kur ir kam jas pavedė.

Vokietijoj susitvėrė jau kom-panija, kuri parengs prieš vėją pa-lekiančių orlaivų liniją tarp Frankfurto ant Maino ir Leipci-go. Tam tikslui Frankfurto kapi-talistai duoda vieną milijoną mar-kių.

Pabėgėliai iš Ispanijos, atka-kę Prancuzijon, pranešė, buk re-voliucionieriai, nepasisekus gin-kluotai revoliucijai, rengia dabar kitokį kovos būdą — jie nori vi-soj Ispanijoj surengti visuotiną streiką.

Anglijos doky darbininkų or-ganizacija užgyrė uždeiti ant so-narių specialiąją mokesčių ir ta-kiu būdu surinktus pinigus ap-vesti sušelpimui streikuojančių Svedijos darbininkų.

Persijoj, provincijoj Azerbeidzan, kalniečių vadovas Ali Chan, su savo kariautojais užpuolė ar-meniskius kaimus, 12 kaimų išde-gino. Armėnų vyskupas kreipėl prie maskoliškojo konsulio melz-damas pagelbos.

Vokietijoj, mieste Norimbergoj išleistas policijos padavadiji-mas uždraudžiantis moterims sa-vo ilgais drabužiais šluoti gatves ir dulkyti dulkes į praėvių no-sis.

Afrikoj maurai pradėjo kur-styti mahometonus pradėti šventą karą su Ispanija. Jie nori ne tik išvyti ispanijonus iš Morokko, bet įsiveržti į Ispaniją, užkariauti Grenadą, iš kur maurus ispanijo-nai išvyjo.

Pietinėj Afrikoj, prie Cape Town, paskendo angliskais garlaivys Maori. Iš buvusio ant laivo žmonių, 9 priplaukė prie kranto, vilnys atnešė šešis negyvus; kas atsitiko su kitais, dar nežinia.

Prancuzijoj, aplinkinėse Bres-to, 5 d. rugpiučio buvo žemės dre-bėjimai, kurie gana išgąsdino gy-ventojus, bet ne daug nuostolių pridirbo.

Sulyg maskoliškojo rando garsinamų žinių, cholera Peter-burge pradeda eiti silpnyn: naujų apsirgimų buva dabar tik iki 30 į 24 valandas.

VIETINĖS ŽINIOS.

Chicago, suligijant, yra sveikčiausia vieta visose Jungt. Valstijose. Ypač ši vasara tuomi atsižymi.

Pergitą savaitę Chicagoje buvo 526 mirčių, tai yra 131 mažiau negu tą pat savaitę pernai. Abėlas mirčių skaičius buvo 12,33, tai 1000 ypatų, metinio skaičiaus. Taigi 15,5 nuosimčiai mažiau negu perait metą.

Stengiamasi Sveikatos Departamento, po vada Dr. Evanso, Sveikatos komisoriaus, išduoda puikius vaistus, nes kudiškių mirtis 5 metų mirimas peraitą savaitę, 108 buvo mažesnis už perait metų tą pat savaitę. „Sveikatos mapos“. Sveikatos komisoriaus Dr. Evanso išleido mapas, ant kurių taskeis paženklinus vietos mirusių kudiškių ir suaugusių žmonių įvairiose ligoms. Mapos bus gaunamos įvairiose vietose.

Chicago muzikalių perstatymų kontraktoriaus P. Neuman padarė kontraktą su New Yorko Metropolitan Didžiąja Opera dainininkui Chicago per visą balandžio mėnesį operų Auditorium teatre.

Tas kontraktas supainiojo Oskarui Hammersteinui, savininkui Manhattan Didėsios Operos, planus, nes jis, norėdamas, kaip keičio, ir Chicago atsiųsti savo operą, negaus tinkamo operoms teatro.

Kada jam pranešta apie tą kontraktą, jis savotiškai nusijuokė, nurodymas prilyginti, jog nemano nusilekti. Jis pasakė: „Ar jūs jau girdėjote istoriją apie persus ir spartėnus? Vos praėjusius mus, persai nusileisti Spartėnams pasargą: „Nusileisti rankas. Mes išsaisim tiek daug vilčių, jog joms' laikant, net saulė užstendys“. Spartėnai atsakė: „Mes kariausim pavėsį“.

Moters privalo savo vyrus gelbėti. J. D. Lloyd, gyvenantis p. 349 W. 47 st., apsidėjęs Englewood policijos stacija, reikalaujamas nufotografuoti Allisoną ir savo moterį. Mat vieną rytą, jiems trims bevalgant pusryčius, jis suginčijo su savo darbininku Allisonu už darbą ir dalykių perėjus į dvipėsį, jo pati jam nepadarė, bet visą laiką ramiai sau sėdėdama, kramtė plyčius, ir jis pato sumušti. Jis sakė, kad pati visame vyriui turi gelbėti.

„Tai ne moteries dalykas gelbėti vyrus muštyneje. Jis sveikas prasidėjęs, gali ir užbaigti. Ypač gi kada moteris prie valgyto“ — pasakė teisme Lloyd pat.

Rugpjūčio 4 d. teisėjas Girtlen nusprendė Allisonui ir Lloyd moterai už 25 doliarų bausmę eiti į pataisos namus.

„Matant du pesantius, kiekvieno pašalinio pridėtyse juodu sustabdyti, arba paprašyti to, kas gali, kad sustabdytu. Lloyd dienos šventą pridėtyse buvo atbėgi į policijos staciją ir pakviest policijantus, kad besipažintų su policijomis“ — pasakė teisėjas.

Ella Gingles važiuoja į Airiją. Ella Gingles, airišė mergėja, kuri buvo laikoma kaip vergė Wellington hotelyje ir buvo kaltinama už pavogimą kokių ten mėsinių, už kurią pirmiausiai užstojo socialistų laikraštis „Daily Socialist“ ir vėliau po trijų savaičių tardymo ji buvo išteisinta. 8 d. rugpjūčio sugrįžo į savo tėvų pas tėvus. Ji dar neseniai buvo atvažiavusi į Ameriką, bet čia ją patiko nemalonus vašinimas, po kurio ji čia, šioj laisvės šalyje, nenori ilgiaus pasilikti.

100 automobilių neužsimokėję miestui takas. Pasirodė taip ištyrus miesto kolektoorių p. Maugerstadt. Takso išneša į \$25000. Jis užsteliavo 100 miestui policijai sugaudyti neužsimokėjęs mokestis automobilių savininkus.

Iš Chicago Lietuvos Gyvenimo.

15 d. šio mėnesio, 7 val. vakare, Birutės draugija rengia p. M. Perauskui priėmimą. Priėmimas bus choro repetitijų svetainėje — So. Oakley ave. Vakaras bus padabintas tam tikru programų, kurį išpildys „Birutės“ choras ir Chicago lietuviai — vargonininkai, tarp kurių bus artistas-muzikantas A. Pocius. Vakare dalyvaus tik turinti užkvietai svečiai.

Dr. Graičuno prelekcijos apie užlaikymą kudiškių sveikatos. 4, 5 ir 6 prelekcijos buvo ant 18 gatvės, 7 — Town of Lake miesto dalyje, — visos parapijinės sveikatos. Prelekcijos labai geros ir labai naudingos.

Reikia pažymėti įspūdžius nuo 6 prelekcijos: Prelekcija prasidėjo su aiskia, gerai išaškinančia kalba apie kudiškių gylines: prasių orą, mūses ir nemokėjimą pėnėti. Potam buvo rodomi paveikslai su aiskinimais.

Apie sugadytą orą ir mūses jau pirmiau „Lietuvoje“ buvo minėta. Čia vėlta paminėti apie nemokėjimą kudiškių pėnėti, kaip buvo 6 prelekcijoj nurodyta, dėl ko kudiškiai gauna vasarinę ligą, vadinamą diarrhoea arba viduriavimą ir nuo ko per vasarą veik pusė kudiškių išmiršta. Ta liga atsiranda daugiausiai nuo blogo, senio pieno ir nuo maitinimo maistu, kurį kudiškio vidurėliai negali suvirinti. Jeigu motina nori, kad kudiškis būtų visada sveikas ir ramus, neturi kudiškį pratinti visada nesioti ant rankų, neturi perpenėti, arba pėnėti netinkančiu pienu.

Pirmo mėnesio kudiškis turi būti žindomas kas dvi valandis, antro mėnesio — kas dvi ir pusę valandos, trečio mėnesio — kas tris valandas, toliau — kas tris ir pusę valandos. Pirmą žindymo motina turi nusiplauti krūtį ir nuleisti, tik koki šaukštuką pieno. Jeigu kudiškis penimas karvės pienu — pienas turi būti šviežias ir tyras.

Tyrą kudiškiui pieną galima gauti miesto parkučiuose. Spėny turi būti be „paipukės“, t. y. vien galvutė užmauta ant bonkūtės, kad galima būtų pirmą davimo kudiškiui žįsti, jis išversdins, karštų vandeniui išplauti. Bonkūtė teippat turi būti kiekvieną syk plaunama. Tų dvas spėny nekada, nerūkita leisti žįsti. Žindyti kudiškį reikia tik tai paskirtame laike atskiestu arba neaktestu, pagal reikalą ir kudiškį, pienu, jeigu kudiškis verkia, retkarčiais galima jam duoti tyrą vandenį žįsti, bet ne pieną ar ką kitą. Jeigu kudiškis susirgs pilvalige, geriausias vaistas — neduoti jam nieko valgyti per 25 arba daugiau valandų; galima duoti biskį tyro vandens arba silpnos, nesaldintos arbatos, arba vidurėliai nesutisaisys. Kudiškį pradendant taisyti, galima duoti žįsti krūtį arba iš bonkūtės, bet tik mažumėlį ir tik visai pasveikus galima pilnai duoti jam pižįsti.

Kudiškį neturint dantukų nerūkita nieko daugiau duoti apart pieno, nes vidurėliai jo ant kiek silpnai, jog nieko daugiau neįstengia sumalti.

Jeigu kudiškis susirgs ypač diarrhoea, nelaukite, kol pereis, bet skubinkite pas gydytojus iš pirmos dienos, kol dar lengva pagydyti. Tam tikslui yra gydyklos vadinamos „Free sanitarium“.

Pasiklausyt prelekcijos lietuvių motinų buvo gana, mažai. Koks tai lietuvių nesupratimas apie šį tik. Kiekvienai motinai naudingas pamokinimas! Prelekcijos juk renbuo laukoma kaip vergė Wellington hotelyje ir buvo kaltinama už pavogimą kokių ten mėsinių, už kurią pirmiausiai užstojo socialistų laikraštis „Daily Socialist“ ir vėliau po trijų savaičių tardymo ji buvo išteisinta. 8 d. rugpjūčio sugrįžo į savo tėvų pas tėvus. Ji dar neseniai buvo atvažiavusi į Ameriką, bet čia ją patiko nemalonus vašinimas, po kurio ji čia, šioj laisvės šalyje, nenori ilgiaus pasilikti.

Prelektantas visą širdį pasisėmęs motinų pamokinimui, dirba be užmokėsio ir stengiasi įkvepti motinoms supratimą, kaip gelbėti savo nekaltus kudiškius.

Chicago sveikatos departamentu, ypač komisoriaus Dr. Evanso subruzdimas gelbėti kudiškius rengiant visur pamokinimus ir prižiūrint žmonių sveikatos prižiūrėtojus bei pieno pardavėklus, šmet išdavę neblogus vaistus, nes tik vienam miesto distrikte per liepos mėnesį šmet kudiškių mirė 300 mažiau negu pernai.

Už prelekcijas Dr. Graičunas užsielpo nemazgi padėką. Jos buvo tikrai geros, nes trumpai, aiškiai ir pilnai išaškinio apie kudiškių užlaikymą.

Lietuvėms motinoms paskaitos apie užlaikymą kudiškių sveikatos bus p. 134 W. 23 pl., Aušros Vartų parapijinėje salėje rugpjūčio 22, 25 ir 27 d., t. y. nedėlioje, sekdioje ir pėntnyčioje. Paskaitos prasidės 7:30 val. vakare.

Su prisidėjimu guodotino kun. A. Ambrozaiciu, minėtos paskaitos parengta lietuvių motinų naujai, kad vasaros karščiuose, saugoti kudiškius nuo ligų ir mirties. Šis dūmų pilnas miestas tai Lietuvos kaimai su tyru oru.

kur kudiškiai ir be geresnio augimo pusėtinai tarpsta; čia reikia daugiausiai suprasti apie kudiškių auginimą. Tokiam pamokinimui minėtos paskaitos ir yra rengiamos. Panašios jau buvo ant Town of Lake, Bridgeporte ir kitur, kur neperdaugiausiai lietuvių moterų lankėsi.

Geistina, kad prie 134 W. 23 pl. gyvenančios lietuvių visos atsilankytų paklausti. Rodosi, kad motinoms privalo rūpėti jų pačių kudiškių sveikata ir likimas.

Paskaitos bus lietuviškai ir angliskai.

Lietuvių Pardavėjų Sąjungos arba, kaip jie save uždavina — „Lietuvių Klerkų Sąjungos“ mėnesinis susirinkimas buvo 4 d. rugpjūčio, p. 3301 S. Morgan st. Susirinkime dalyvavo 4 moters ir 13 vyrų. Iš svarbesnių nutarimų buvo — prigulėti prie Chicago Suvienytų Draugijų. F. Eismonas skaitė referatą apie Pardavėjų Sąjungą. Referatas buvo per dūmų idealiskas — apie ekonominę pardavėjų stovį ir tautiskumą.

Prie šios draugijos gali prigulėti lietuviai — moters ir vyrai dirbantį pardavėklose ir ofisose. Sąjungos siekis — suvienyti lietuvių pardavėjų pagerinimui jų buvimo. Sąjunga rūpina darbą jo neturintiems Sąjungos sąnariams, teipgi šelpia ligoje ir duoda posmering. Tie yra svarbiausios jos siekiai.

Sąjunga stengiasi visai pagerinti sanarių padėjimą. Todėl visi to užsiėmimo lietuviai ir lietuvių privalo į Sąjungą veikiai įstoti. Buvusio susirinkimo pirmininkas pranešė, jog yra reikalaujamas 6 mėginių pardavėjų. Galinčios tokį darbą dirbti merginos, prisirašę į Sąjungą, gali lengvai gauti darbą. Į Sąjungą įstoti gali tik mokanti rašyti.

Sąjunga gyvena jau 3 metus. Sanarių turi apie 30 — 12 mėginių ir 18 vyrų.

Į Sąjungą įstojimas \$1.25 ir 25c. mėnesinių mokesčių. Pasel-pa sergantiems — 5 dol. sanvairėje, mirusiems — 50 dol. palaikymui.

Susirinkimai atsidūva kas pirmą seredą kiekvieno mėnesio, p. 3301 So. Morgan st.

Sąjungos įsteigėjas buvo: pp. Bajorinas, Eismonas, Masinis ir Martinkus. Dabartiniam komitejui yra: pirm. — F. Radzivilas, fin. sekr. — J. Zakaras, prot. sekr. — S. Svokina, izdin. — A. Martinus.

Susirinkime patėmytina gera tvarka, sanarių mandagumas ir paguodonė vienas kito, kas pas mus retai sutinkama.

Sąjunga teipgi turi tikslą platinėti apsiavietį ir kelti lietuvių. Taisi šį Pardavėjų Sąjungą yra graži žingsnis pirmyn Chicago Lietuvos gyvenime.

Chicago policija, rugpjūčio 7 d. suareštavo 5 lietuvių socialistus, prigulintius prie anglų socialistų partijos, laike susirinkimo ant 33 ir Morgan gatvių. Mat socialistų agitatoriai rengia ant javų pratkalbas, kurios motinai, giriančios savo laisvės laisvę policijai nepatinka. Jau ir pabūto buvo atsikiškų, kad policija stengiasi socialistų kalbėtojus areštuoti, bet turinčius daugiau atspirties, nedrįso.

Kalbėtojų klausėsi pusėtinai būrys žmonių, — kaip štai umai atbūdoje policijos patros ir vių; vistik ar tos vietos didėles ar mažes. Beto, garbų skaitojai, neatsidėkite ant kiti, nemanykite, kad kitas suginkla žinlas iš jusų miesto, todėl jums nerūkita rinkti. Nepasitikiškite ant kiti, nes pasitikiškite ant kiti galio. Pasitikiškite ant kiti galio. Pasitikiškite ant kiti galio.

Todėl mes malonėtime, kad visi mūsų skaitojai užsiimtų tuoju darbu, kad visi prisidėtų šiek tiek prie įvykdiminio šito užnamymo. Mes norime gauti statistikas iš visų lietuvių apgyventų vietų; vistik ar tos vietos didėles ar mažes. Beto, garbų skaitojai, neatsidėkite ant kiti, nemanykite, kad kitas suginkla žinlas iš jusų miesto, todėl jums nerūkita rinkti. Nepasitikiškite ant kiti, nes pasitikiškite ant kiti galio. Pasitikiškite ant kiti galio.

Todėl mes malonėtime, kad visi mūsų skaitojai užsiimtų tuoju darbu, kad visi prisidėtų šiek tiek prie įvykdiminio šito užnamymo. Mes norime gauti statistikas iš visų lietuvių apgyventų vietų; vistik ar tos vietos didėles ar mažes. Beto, garbų skaitojai, neatsidėkite ant kiti, nemanykite, kad kitas suginkla žinlas iš jusų miesto, todėl jums nerūkita rinkti. Nepasitikiškite ant kiti, nes pasitikiškite ant kiti galio. Pasitikiškite ant kiti galio.

Todėl mes malonėtime, kad visi mūsų skaitojai užsiimtų tuoju darbu, kad visi prisidėtų šiek tiek prie įvykdiminio šito užnamymo. Mes norime gauti statistikas iš visų lietuvių apgyventų vietų; vistik ar tos vietos didėles ar mažes. Beto, garbų skaitojai, neatsidėkite ant kiti, nemanykite, kad kitas suginkla žinlas iš jusų miesto, todėl jums nerūkita rinkti. Nepasitikiškite ant kiti, nes pasitikiškite ant kiti galio. Pasitikiškite ant kiti galio.

Todėl mes malonėtime, kad visi mūsų skaitojai užsiimtų tuoju darbu, kad visi prisidėtų šiek tiek prie įvykdiminio šito užnamymo. Mes norime gauti statistikas iš visų lietuvių apgyventų vietų; vistik ar tos vietos didėles ar mažes. Beto, garbų skaitojai, neatsidėkite ant kiti, nemanykite, kad kitas suginkla žinlas iš jusų miesto, todėl jums nerūkita rinkti. Nepasitikiškite ant kiti, nes pasitikiškite ant kiti galio. Pasitikiškite ant kiti galio.

Todėl mes malonėtime, kad visi mūsų skaitojai užsiimtų tuoju darbu, kad visi prisidėtų šiek tiek prie įvykdiminio šito užnamymo. Mes norime gauti statistikas iš visų lietuvių apgyventų vietų; vistik ar tos vietos didėles ar mažes. Beto, garbų skaitojai, neatsidėkite ant kiti, nemanykite, kad kitas suginkla žinlas iš jusų miesto, todėl jums nerūkita rinkti. Nepasitikiškite ant kiti, nes pasitikiškite ant kiti galio. Pasitikiškite ant kiti galio.

Katalikų kova prieš degtinę. Rugpjūčio 3 d. Chicagoj, Auditorium teatre, prasidėjo katalikų konvencija kovai su degtine. Konvencija užsibaigė rugpjūčio 5 d. Delegatų skaičius siekė 1000 ypatų. Rugpjūčio 4 d., vakare 7:30, buvo paroda, arba demonstracija prieš salinčius; ji ejo nuo 20 gatvės Michigan ave. iki Auditorium teatro, kur buvo prakalbos. Prakalbų klausėsi 3500 žmonių. Kun. J. M. Reardon iš St. Paul grasi-no, kad visi karčiamininkai bus atmeti nuo bažnyčios sakramentų; minia entuzijastiškai pritarė ploiui. Pittsburgho vyskupas J. F. Canevin kalbėjo apie nedėliu-nių salinčius. „Chicago gėrimų išleidžia“, jis sakė, „52 milijonus doliarų kas metas, o visa šalis išleidžia už gėrimus 2,000,000,000 (milijardų) doliarų, kuomet tik 250,000,000 (du šimtai penkiasde-sims milijonų) dol. mokykloms“.

„Lietuvos“ išleistuvė. P. S. Visas žinias siųskite šiuo adresu: J. Ilgaudas, 3525 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Mikas Petrauskas. Nuo 15 d. rugpjūčio pradės duoti lekcijas: dainavimo, piano, teori-jos muzikos, solfedžio, harmoni-jos, kontrapunkto, fugos ir kitų dalykų besiribanti su muzika. Lekcijos kiekvienam, pricinas. Apie sąlygas ir vietą dasiznokite pas, J. Ilgaudas, 3525 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Mokys ir Co. Argi verta dėl drutuolių polemikas laikraščiuose vesti? Drutuolis, jeigu gamta davė vieką, tegul sau sveikas atsisakys; visuomenę tokios ypatos mažai apeina. Jeigu koresp. Kund. buvo užgautas, tai jis pats gali atsiliepti. Iš Tamistos rašto negalima nė žinoti kame korespondentas neteisingai mūsų drutuolį užgavo ir kame jo aprašyme buvo klaidybė.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Beto būtų geistina žinoti kiek turėtų abėlas lietuvių rankose ir tt. Prisiuntėjams suteiksime dovanas sulg žinių svarbumo.

Žinias malonėtime greitu laiku gauti, nes Kalendorius jau rengiamas.

„Lietuvos“ išleistuvė. P. S. Visas žinias siųskite šiuo adresu: J. Ilgaudas, 3525 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Mikas Petrauskas. Nuo 15 d. rugpjūčio pradės duoti lekcijas: dainavimo, piano, teori-jos muzikos, solfedžio, harmoni-jos, kontrapunkto, fugos ir kitų dalykų besiribanti su muzika. Lekcijos kiekvienam, pricinas. Apie sąlygas ir vietą dasiznokite pas, J. Ilgaudas, 3525 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelti turėjo per Bosforo jurių siaurumą, bet ne ejo per Kaukazo kalnus. Taisyti todėl neverta, nes ir pataisymas klaidos ne išaškina.

Redakcijos atsakymai. P. Silbeliui. New Haven. Ir pataisyme yra klaida. Apie lietuvių keliavimą per Kaukazo kalnus nėra žinių, yra tik žinios apie jų keliones per Balkanų kalnus. Jeigu lietuvių keliavo per Balkanus, tai jie persikelt

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HALSTED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.
A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

ŠITA BANKA skolina žmonėms pinigų pirkimui namų ir lotų mieste Chicago nuo mažiausios iki didžiausios sumos. Jeigu perki namą ar lotą, o neturi visų pinigų, atėik pas mus, o mes tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokėsi.

ŠITA BANKA taipgi priima uždeėjimui pinigų nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

ŠITA BANKA taipgi patsamdo žmonėms skrynelės (Boxes) pasidėjimui pinigų už \$3.00 metams. Šios skrynelės taip yra apsaugotos, kad prie jų nė ugnis nė vagis negali priėjti.

ŠITA BANKA parduoda šifortės visų linijų ir siunčia pinigų į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau už visas kitas bankas.

ŠITA BANKA apsaugoja nuo ugnies namus, būnius ir naminius baldus turtingiausiose Apsaugojimo (Insurance) Kompanijose. Taipgi apsaugoja ir gyvastį bei susižeidimą ("Life and Accident Insurance").

ŠITA BANKA išskolėtuoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

ŠITA BANKA parduoda šifortės visų linijų ir siunčia pinigų į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, atėikit pas mus, o mes su noru iškausysime Jūsų reikalus ir jeigu bus galima, mes juos geriau ir pigiau atliksime už visus kitus.

BANKOS VALANDOS.

Mūsų Banka yra atdara priėmimui, išmokėjimui ir siuntimui pinigų ir šifortę kasdien nuo 8 valandos ryto iki 9 valandos vakaro, o nedėdieniais ir šventomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 9 valandos vakare.

Olšzewskis pats Bankoje buva šiose valandose: Šiokiomis dienomis:

Nuo 8 valandos ryto iki 6 valandos vakare. Nedėdieniais ir šventomis dienomis:

Nuo 11 valandos ryto iki 4 valandos po pietų. Panedėliais:

Nuo 8 iki 9 valandos ryto iki 1 valandos po pietų ir Nuo 8 iki 9 valandos vakare.

Norintys su patim Olšzewskiu asmeniškai (asabiškai) pasipatyti malonės kreiptis augščiau nurodytose valandose.

GYVENANTI tolymesniuose miestuose kreipkitės prie mūsų laiškais adresuodami.

A. OLSZEWSKI

3252 SOUTH HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

FARMOS! FARMOS!

Pirsite Farmas Didžiausioje Amerikos Lietuvių Fermų kolonijoje, kurioje gyvena jau daugelis lietuvių, žemė lygi ir gera, ne akmenota ir ne balota. Pukliausia vieta žmogui, įsiekiančiam geros ir nebrangios žemės. Galima gauti lengvomis išmokėmis; reikia tik mokėti mažą dalį, o kita galima išmokėti per daugelį metų. Žemė derlinga, auga visoki jauti: kviečiai, rugiai, vasaorai, bulvės ir kiti. Yra žemės pagal upę ir ežerus, su tokiais pat laukais kaip ir Lietuvoje, todėl mes ir vadiname tą žemę Naująja Lietuva. Ji guli vakarinėje dalyje Michigan valstijos, nepertoli nuo Chicago, šalia pietinio miesto Manistee, Mich. Žemė parduoda dabar po \$8.00 akrai ir brangiau. Norėdami daugiau žaiznoti ar apžiūrėti tą žemę, atvažiokite ar susitikite su manim, gyvenančiu ant to žemų. Jūsų adresas: Antan Kleid.

Peacock, Mich., Lake Co.

Temykite!

"SVEIKATOS IR KŲPĖVIMO LAVINIMAS".

Štai yra knyga, kurioje paduotas tobula būdas atgriebimo arba atgavimo žmogaus dyvlis pajautimui veiksmams, o užtikrinantis sveikatą ir smegenų pajėgumą. Išaiškintas mokslas ir patirtis yra patirtis ir patirtis yra patirtis. Ši knyga, kokia kada nors buvo lietuviškoje kalboje parašyta. Knyga dabar apauda ir reikalauja daug iškačių; todėl leidėjai laukia ir visose, prašydami paramos išleisti naują kitos didesės knygos. Dabar išleiskant knygą tikrai \$2.00; išleiskant knygą bus \$3.00. Nonaudi daugiau žinoti apie knygą ir jos pils turinį, rašykite šiuo adresu, įdėdami už 2c. Jūsų ženkli atakymui.

K. A. ZELTCHUIS, 415 Madison St., Seattle, Wash.

Išmesti pinigai

Kiek sykų mokai randą, tiek sykų lupeti pinigais be jokios sau naudos. Gyvenk planuotame name, nors dvide.

šimts metų, ar daugiau, mokėdamas randa reguliariai kas mėnesį, gauly gale busi telp geras kaip ir pradioti, ir jeigu pritruko tau pinigų, ir neįsigailei rando išmokėti toliau, tai turėsi 8 namo, kuriame gyvenai kelis dešetus metų ir išmokėjai kelis šimtus dolerių, prašalinti.

Dabar aprokuok, kiek pinigų išmokai randa. Jeigu mokai \$10.00 mėnesį, tai per metus išmokai \$120.00, per 10 metų \$1200.00, o per 20 metų — \$2400.00. Už \$2400.00 mes tau šiandien galime parduoti 2 lubų murinų namą, po 6 kambarius, su maudyklėmis, aukštu akmenų ponamui, kuris atneša rando \$24.00 i mėnesį. Tas namas atneša i metus \$288.00, 10 metų \$2880.00, 20 metų \$5760.00, o namas gal stovėti dar 50 metų ir atnešti tokiu būdu \$14400.00. Tas nurodymas yra gana aiškus ir teisingas ir kiekvienas mokantis randa turi atidaryti savo akis ir pamatyti kaip baisiai apsiūta save ir savo šeimyną gyvenamas svetimame name, turėdami ant savo galvos "bošą" ir mokėdamas kruvinai uždribus pinigais.

Tukantiniai ir milijonai žmonių jau tą dalyką aiškiai suprato, ir todėl arba stato sau naujus namus arba perka, už pigesnę ar brangesnę kainą senus namus.

Mūsų ofise dešimt lietuvių nusipirko sau namus visokioms kainoms ir dabar džiaugiasi. Turime dar kelis namus ant pardavinio pigomis kainomis ir kas nori pasinaudoti iš to progos, tegul kreipiasi i mus, o mes tą reikalią aprašysime, ir apsaugosime nuo bereikalo išmėtimo pinigų.

Žemiau paduodame trumpą surašą namų parduodamų mūsų ofise. Daugiau galite žaiznoti atėję i mūsų ofisą. Perskaitykite su atidžiu šią surašą:

- 1) 2 lubų murinis namas, 4 pagyvenimai. Kampinis lotas 30x147 pėdas. Kaina \$3900.
- 2) 2 lubų murinis namas. Salinai ir 3 pagyvenimai po 4 rūmus. Randa \$540 i metus. Kaina \$5000.
- 3) Kampinis bliznial lotas, 52x130 pėdų. Kaina \$2000.
- 4) 10 rūmų namas. Gazas. Lotas 25x55. Kaina \$1200.
- 5) 6 rūmų medinis namas. Lotas 25x125. Kaina \$1600.
- 6) 10 rūmų geras namas. Lotas 25x55. Randa \$18. Kaina \$1850.
- 7) 4 rūmų geras namas. Lotas 25x55. Kaina \$1400.
- 8) 2 namai, 3 pagyvenimai. Lotas 25x125. Randa \$23.50. Kaina \$2000.
- 9) Naujas, 3 lubų murinis namas. 5 pagyvenimai. Randa \$68.00. Kaina \$7800.
- 10) 2 lubų murinis namas. Puklio vietoj. Randa \$95. Kaina \$5000.
- 11) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 12) 2 lubų murinis namas. Puklio vietoj. Randa \$95. Kaina \$5000.
- 13) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 14) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 15) Murinis namas 2 pagyvenimai. Randa \$125. Kaina \$2000.
- 16) Murinis namas gerioj vietoj. Lotas 25x131 pėdų. Kaina \$2300.
- 17) Medinis namas. Lotas 25x125 pėdų. Kaina \$1400.
- 18) 3 lubų murinis namas, su kruutuve. Randa \$78 i mėnesį. Kaina \$7500.
- 19) Murinis namas, 6 kambarių, arti mūsų bankos. Kaina \$1500.
- 20) Murinis namas, 10 kambarių, arti mūsų bankos. Kaina \$1700.
- 21) 8 rūmų medinis namas, 2 pagyvenimai. Lotas 25x120. Kaina \$2300.
- 22) Labai tvirtas ir gražus 2 lubų murinis namas. Su naujaisiais laisvais. Kaina \$3500.
- 23) Geras murinis namas. 2 pagyvenimai. Kaina \$2000.
- 24) Naujas, didelis 2 lubų murinis namas. Lotas 25x152 pėdas, namas 21x75 pėdas. Kaina \$7000.
- 25) 2 lubų murinis namas. Krautuvis su 4 rūmais ir 2 pagyvenimai po 4 rūmus. Stalidas. Kaina \$1500.
- 26) 8 rūmų murinis namas, 2 pagyvenimai. Kampinis. Lotas 33x147 pėdas, arti Halsted st. Kaina \$2300.
- 27) Pukius 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai. Aukštas ponamui. Kaina \$3900.
- 28) 3 lubų murinis namas. Akmeinis priėjimas. 3 pagyvenimai po 6 rūmus ir 1 viakl. Užpaulyje stalidas. Lotas 27x127½ pėdas. Kaina \$6000.
- 29) Pukius 3 lubų murinis namas. 3 pagyvenimai po 6 rūmus su maudyklėmis ir 6 rūmų gražus murinis namelis užpaulyje. Randa \$57 i mėnesį. Kaina \$5700.
- 30) Labai gražus murinis namelis, aukštas ponamui ir viakl. Užpaulyje stalidas. Lotas 27x127½ pėdas. Kaina \$2000.
- 31) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai. Randa \$20 i mėnesį. Kaina \$1700.
- 32) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 33) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 34) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 35) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 36) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 37) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 38) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 39) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 40) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 41) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 42) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 43) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 44) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 45) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 46) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 47) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 48) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 49) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 50) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 51) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 52) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 53) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 54) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 55) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 56) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 57) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 58) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 59) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.
- 60) 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 rūmus. Kaina \$3000.

- 61) 6 rūmų murinis namas. Lotas 27x127½. Kaina \$2100.
- 62) 3 lubų murinis ir 2 lubų medinis namas. 6 pagyvenimai. Randa \$600 i metus. Gražioje vietoje. Kaina \$4700.
- 63) 2 lubų murinis namas, 4 pagyvenimai. Kampinis lotas 30x147 pėdas. Kaina \$3900.
- 64) 2 lubų murinis namas. Salinai ir 3 pagyvenimai po 4 rūmus. Randa \$540 i metus. Kaina \$5000.
- 65) Kampinis bliznial lotas, 52x130 pėdų. Kaina \$2000.
- 66) 10 rūmų namas. Gazas. Lotas 25x55. Kaina \$1200.
- 67) 6 rūmų medinis namas. Lotas 25x125. Kaina \$1600.
- 68) 10 rūmų geras namas. Lotas 25x55. Randa \$18. Kaina \$1850.
- 69) 4 rūmų geras namas. Lotas 25x55. Kaina \$1400.
- 70) 2 namai, 3 pagyvenimai. Lotas 25x125. Randa \$23.50. Kaina \$2000.
- 71) Naujas, 3 lubų murinis namas. 5 pagyvenimai. Randa \$68.00. Kaina \$7800.
- 72) 2 lubų murinis namas. Puklio vietoj. Randa \$95. Kaina \$5000.
- 73) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 74) 2 lubų murinis namas. Puklio vietoj. Randa \$95. Kaina \$5000.
- 75) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 76) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 77) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 78) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 79) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 80) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 81) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 82) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 83) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 84) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 85) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 86) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 87) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 88) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 89) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 90) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 91) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 92) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 93) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 94) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 95) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 96) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 97) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 98) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 99) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 100) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.

61) 6 rūmų murinis namas. Lotas 27x127½. Kaina \$2100.

- 62) 3 lubų murinis ir 2 lubų medinis namas. 6 pagyvenimai. Randa \$600 i metus. Gražioje vietoje. Kaina \$4700.
- 63) 2 lubų murinis namas, 4 pagyvenimai. Kampinis lotas 30x147 pėdas. Kaina \$3900.
- 64) 2 lubų murinis namas. Salinai ir 3 pagyvenimai po 4 rūmus. Randa \$540 i metus. Kaina \$5000.
- 65) Kampinis bliznial lotas, 52x130 pėdų. Kaina \$2000.
- 66) 10 rūmų namas. Gazas. Lotas 25x55. Kaina \$1200.
- 67) 6 rūmų medinis namas. Lotas 25x125. Kaina \$1600.
- 68) 10 rūmų geras namas. Lotas 25x55. Randa \$18. Kaina \$1850.
- 69) 4 rūmų geras namas. Lotas 25x55. Kaina \$1400.
- 70) 2 namai, 3 pagyvenimai. Lotas 25x125. Randa \$23.50. Kaina \$2000.
- 71) Naujas, 3 lubų murinis namas. 5 pagyvenimai. Randa \$68.00. Kaina \$7800.
- 72) 2 lubų murinis namas. Puklio vietoj. Randa \$95. Kaina \$5000.
- 73) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 74) 2 lubų murinis namas. Puklio vietoj. Randa \$95. Kaina \$5000.
- 75) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 76) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 77) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 78) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 79) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 80) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 81) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 82) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 83) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 84) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 85) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 86) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 87) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 88) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 89) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 90) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 91) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 92) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 93) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 94) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 95) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 96) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 97) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 98) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 99) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.
- 100) 2 lubų murinis namas. 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Lotas 25x135. Randa \$22. Arti parko Kaina \$2500.

62) 3 lubų murinis ir 2 lubų medinis namas. 6 pagyvenimai. Randa \$600 i metus. Gražioje vietoje. Kaina \$4700.

